

PELASTUSOPISTO

2015

Pelastusopiston tilinpäätös 2014

PeODno-2015-163

6.3.2015

SISÄLLYSLUETTELO

1	JOHDON KATSAUS	4
2	VALTIOKONSERNIN JA HALLINNONALAN YHTEISTEN TAVOITTEIDEN TOTEUTUMINEN	6
3	KOULUTUS	7
3.1	KOULUTUKSEN VAIKUTTAVUUS	8
3.2	KOULUTUKSEN TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	8
3.2.1	Toiminnan taloudellisuus	8
3.2.2	Toiminnan tuottavuus	11
3.2.3	Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus	12
3.3	KOULUTUKSEN TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	16
3.3.1	Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet	16
3.3.2	Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu	17
4	TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA	19
4.1	TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	19
4.2	TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINNAN TOIMINNALLINEN TEHOKKUUS	21
4.2.1	Toiminnan taloudellisuus	21
4.2.2	Toiminnan tuottavuus	21
4.3	TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINNAN TUOTOKSET JA LAADUNHALLINTA	22
5	KRIISINHALLINTAKESKUS	24
5.1	JOHDON KATSAUS	25
5.2	TULOSTAVOITTEET VUODELLE 2014 JA NIIDEN TOTEUTUMINEN (TS 2014)	26
5.3	KRIISINHALLINTAKESKUKSEN LAKISÄÄTEISEN TOIMINNAN VAIKUTTAVUUS	31
5.3.1	Rekrytointi ja henkilöstöhallinto, materialistiset ja logistiset valmiudet, tilannekuva	31
5.3.2	Koulutus	34
5.3.3	Sidosryhmäyhteistyö, tutkimus ja kehittäminen sekä julkaisut	35
6	HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN SEKÄ TIEDONHALLINTA	43
7	YMPÄRISTÖASIAT JA KESTÄVÄ KEHITYS	46
8	RISKIENHALLINTA JA SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA	48
9	ARVIOINTIEN TULOKSET	50
10	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA -ANALYYSIT	51
10.1	RAHOITUKSEN SEKÄ TULO- JA KULURAKENTEEN ANALYYSI	51
10.2	TILINPÄÄTÖSLASKELMAT	56
10.3	TILINPÄÄTÖSANALYYSI	60
11	LIITETIEDOT	63
12	ALLEKIRJOITUKSET	71

KAAVIOT

Kaavio 1. Koulutettavapäivätavoitteet ja toteuma 2014.	5
Kaavio 2. Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2008 - 2014.	11
Kaavio 3. Menojakauma 2014.	55

TAULUKOT

Taulukko 1. Taloudellisuustavoitteet ja toteuma.	9
Taulukko 2. Muut taloudellisuuden tunnusluvut.	10
Taulukko 3. Tuottavuuden toteutuma ja tavoite.	11
Taulukko 4. Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2014.	12
Taulukko 5. Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuden tavoitteet ja toteuma.	13
Taulukko 6. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus vuosina 2012-2014.	14
Taulukko 7. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosina 2012-2014.	15
Taulukko 8. Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteuma.	16
Taulukko 9. Laadunhallinta koulutuksessa.	18
Taulukko 10. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan taloudellisuus.	21
Taulukko 11. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuottavuus.	21
Taulukko 12. Tutkimustoiminnan tuotokset.	22
Taulukko 13. Tutkimustoiminnan laatu.	22
Taulukko 14. Tutkimustoiminnan henkiset voimavarat.	22
Taulukko 15. Suoritteet.	38
Taulukko 16. Palvelukyky ja laatu.	39
Taulukko 17. Taloudellisuus.	40
Taulukko 18. Tuottavuus.	41
Taulukko 19. Suoritteet / kansainvälinen pelastuspalvelu (sisältää arviomäärärahasuoritteet).	41
Taulukko 20. Taloudellisuus.	42
Taulukko 21. Tuottavuus (sisältää myös projektirahoitteiset suoritteet).	42
Taulukko 22. Henkilöstövoimavarat (PeO+CMC).	44
Taulukko 23. Henkilöstövoimavarat CMC.	45
Taulukko 24. Pelastusopiston kaikki toteutuneet määrärahat hallinnonaloittain.	51
Taulukko 25. Ulkopuolinen hankerahoitus Pelastusopistolla 2014.	52
Taulukko 26. Pelastusopiston tulojakauma.	53
Taulukko 27. Pelastusopiston menojakauma.	53
Taulukko 28. Pelastusopiston henkilöstön matkakulujen kehitys 2010-2014.	54
Taulukko 29. Matkakustannusten kehitys eriteltyinä (Pelastusopisto ml. Kriisinhallintakeskus).	55
Taulukko 30. Tuotto- ja kululaskelma 2014 ja 2013.	56
Taulukko 31. Tase vastaavaa 2014 ja 2013.	57
Taulukko 32. Tase vastattavaa 2014 ja 2013.	58
Taulukko 33. Pelastusopiston talousarvion toteutumalaskelma.	59
Taulukko 34. Laskelma siirtyvän rahan määrästä.	61

KUVAT

Kuva 1. Sisäisen valvonnan arvioinnin osiot ja keskiarvot 2014.	49
---	----

1 JOHDON KATSAUS

Vuonna 2014 Pelastusopisto toteutti lakisääteistä tehtäväänsä antamalla pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatillista peruskoulutusta sekä pelastustoimen päällystön ammattikorkeakoulututkintoon johtavaa koulutusta yhteistyössä Savonia-ammattikorkeakoulun kanssa. Lisäksi järjestettiin normaaliolojen häiriötilanteisiin ja poikkeusoloihin varautumiseen valmentavaa koulutusta ja ammatillista täydennyskoulutusta. Pelastusopisto huolehti omalta osaltaan pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnasta ja tutkimustoiminnan koordinoinnista. Kriisinhallintakeskus (CMC) huolehti Pelastusopiston yksikkönä kriisinhallintaan ulkomaille lähetettävän henkilöstön rekrytointivalmiuksista, materiaalisista ja logistista valmiuksista sekä siviilihenkilöstön kriisinhallintakoulutuksesta.

Vuoden 2014 aikana suoritettujen tutkintojen määrä jäi jonkin verran tavoitteesta, mikä heijastui myös koulutettavapäiväkertymään. Tutkintotavoitteista eniten jäätiiin palopäällystön tutkinto-ohjelmassa, josta valmistuvien määrät vaihtelevat vuosittain lähinnä opiskelijoiden henkilökohtaisten urasuunnitteluratkaisujen vuoksi. Ilahduttavaa oli varautumiskoulutuksen koulutettavapäivätavoitteiden selkeä ylitys. Vaikka liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen koulutettavapäivämäärä kasvoikin hieman edellisvuodesta, tavoitetta ei siltä osin saavutettu. On kuitenkin huomattava, että talouden kannalta tärkeät euromääräiset tuotot kasvoivat edellisvuoden tulokseen verrattuna.

Palopäällystön tutkinto-ohjelman vahvasti heikkenevään rahoitukseen haettiin aktiivisesti ratkaisua. Sisäministeriö asetti lokakuussa työryhmän selvittämään päällystökoulutuksen siirtämistä Savonia ammattikorkeakoulusta Poliisiammattikorkeakoulun vastuulle. Työryhmän työn tavoitteena on turvata pelastustoimen ammattikorkeakoulutasoisen koulutuksen taloudelliset toimintaedellytykset sekä jatkuvuus. Pelastusopiston edustaja on mukana työryhmässä, jonka toimikausi jatkuu vuoden 2015 loppuun.

Koulutuksen työelämälähtöisyyttä on varmistettu monipuolisella yhteistyöllä pelastuslaitosten ja hätäkeskusten johdon ja henkilöstön kanssa. Konkreettisia yhteistyön muotoja ovat olleet mm. yhteiset tapaamiset, yhteiset opetuksen suunnittelu- ja kehittämisryhmät, laajan tuntiopettajaverkoston hyödyntäminen sekä osallistuminen ammattien kehityksestä käytävään keskusteluun. Tulevaisuudessa tätä hedelmällistä yhteistyötä hankaloittavat tuntiopettajaresursseihin suunnitellut merkittävät leikkaukset.

Jo vuonna 2010 Pelastusopisto aloitti määrätietoisen ja pitkäjänteisen työskentelyn toimintaedellytysten turvaamiseksi tiukentuvassa taloudellisessa tilanteessa. Henkilöstöä on valmennettu ja kannustettu kustannustietoisuuteen ja oman toiminnan kehittämiseen. Keväällä 2014 tätä työtä jatkettiin muutostyöpajoissa, joissa tuotettiin toiminnan analysoituja muutosesityksiä. Syksyn aikana muutosesityksiä on käsitelty yksikkö- ja toimintarajat ylittäen. Työskentelyä on yhdistetty syyskuussa rehtorin asettamaan hankkeeseen, jonka tavoitteena on tuottaa analysoitua tietoa ja toimenpide-esityksiä vaikuttavuusarviointineen Pelastusopiston strategisen suunnitelman tueksi. Samalla on etsitty kustannustehokkaita pedagogisia toteutustapoja huomioiden erityisesti harjoittavan opetuksen toimintamallit.

Vuoden aikana toteutettiin SELKO-hanke, jonka tavoitteena oli harjoitusalueen kokonaiskehittäminen ja vakioituneen toimintamallin luominen eli prosessi koulutuspakettien tuotteistamiseen. Lähtökohtana hankkeelle oli harjoitusalueen harjoituskohteiden inventointi ja dokumentointi.

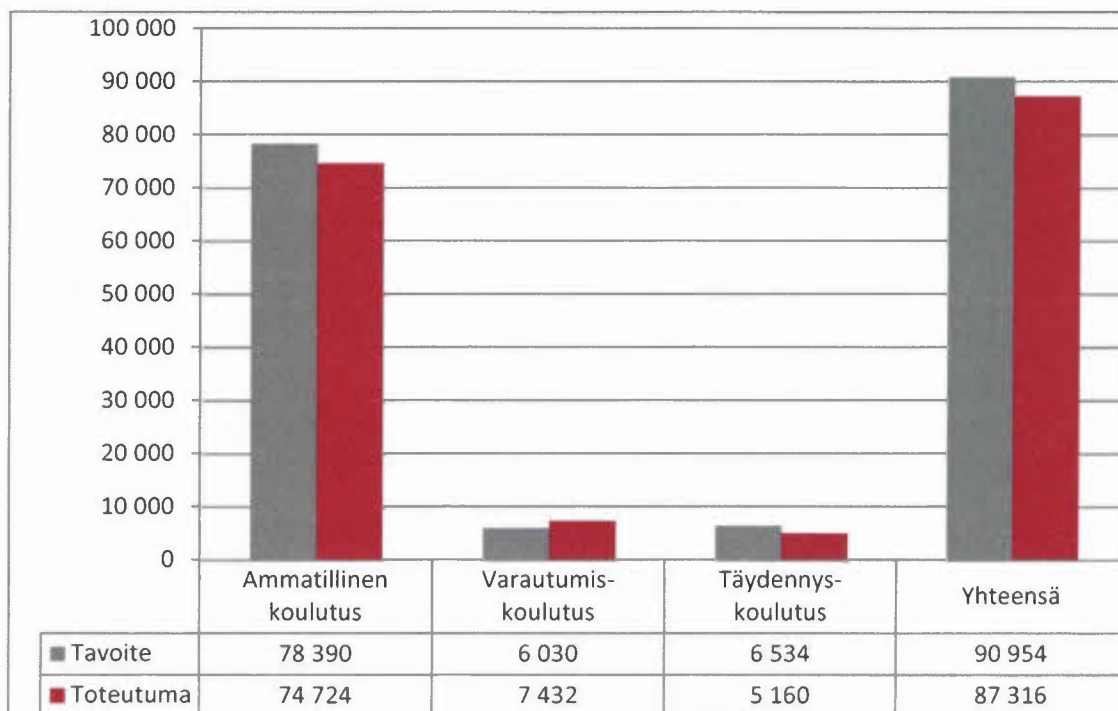
Hanke saavutti sille asetetut tavoitteet. Yhtenä eteenpäin vievänä havaintona on, että SELKO-hankkeen kaltainen prosessi tulisi olla jatkuvana prosessina Pelastusopiston sisäisissä toiminnoissa, jotta turvataan kehitystyön jatkuvuus.

Pelastustoimen tutkimus- ja kehittämistoiminnan selvitystyö valmistui kesäkuussa. Pelastusopiston edustajat olivat aktiivisesti mukana työssä. Loppuraporttiin sisältyy 12 ehdotusta, joiden joukossa on myös esitys Pelastusopiston nykyisen tutkimus- ja kehittämissyksikön tehtäväkuvan laajentamisesta ja monipuolistamisesta. Kokonaisuudessaan esityksen kustannusvaikutukset ovat suuruusluokaltaan sellaiset, ettei niitä ole edes aikataulutettu loppuraportissa.

Taluspaineet ja lisääntynyt ennakoimattomuus ovat aiheuttaneet huolta ja epävarmuutta työyhteisössä. Pelastusopiston johto onkin pyrkinyt mahdollisimman avoimeen ja suoraan viestintään sekä ajantasaisen tilannekuvan ylläpitämiseen ja välittämiseen. Tämä panostus on tuottanut positiivisia tuloksia, mikä on nähtävissä mm. VmBaron positiiviseen suuntaan kehittyneistä tuloksista, erityisesti viestinnän osalta tulokset ovat parantuneet.

Toimintavuoden aikana jatkettiin yhteistyötä oppilasyhdistyksen kanssa. Päälystööpiskelijoille suunnattiin tiedotusta suunnitteilla olevista säästötoimenpiteistä ja niiden vaikutuksista opetus-suunnitelmiin ja opetuksen toteutukseen.

Normaalia oppilaitosarkea värittivät erilaiset hankkeet ja selvitykset, työryhmät ja lausunnot. Oman erityishaasteensa toiminnan suunnitteluun toivat vireillä olevat tietojärjestelmähankkeet, joiden kustannusvaikutuksia ja muita vaikutuksia toiminnalle pystyttiin vain arvailemaan.

Kaavio 1. Koulutettavapäivätavoitteet ja toteuma 2014.

2 VALTIOKONSERNIN JA HALLINNONALAN YHTEISTEN TAVOITTEIDEN TO- TEUTUMINEN

Pelastusopiston tulostavoiteasiakirjassa oli määritelty Pelastusopistolle seuraavat valtiokonsernin ja hallinnonalan yhteiset tavoitteet (koulutukseen, tutkimus- ja kehittämistoimintaan sekä siviilikriisinhallintaan ja kansainväliseen pelastuspalveluun liittyvät hallinnonalan tavoitteet on käsitelty ko. asian käsittelyn yhteydessä).

1. Pelastusopisto huolehtii osaltaan siitä, että VN- tasoisten ICT- järjestelmien (TUVE, KIEKU jne.) ja niihin liittyvien toiminta- ja järjestämistapamuutosten (TORI yms.) suunnitelmien mukainen käyttöönotto tukee sekä VN- tason tavoitteita että sisäministeriön hallinnonalan omia tavoitteita ja toimintaa.

Pelastusopisto on osallistunut ICT- järjestelmien käyttöönottoon määräysten ja ohjeiden mukaisesti. Pelastusopisto otti käyttöön myös oppilaitosverkon, joka mahdollistaa verkko-pedagogiikan käytön ja kehittämisen sekä kansallisille että kansainvälisille sidosryhmille. Tämä ei olisi ollut mahdollista TUVE -ympäristössä. Oppilaitosverkko suunniteltiin ja toteutettiin yhdessä Poliisiammattikorkeakoulun ja Savonia -ammattikorkeakoulun kanssa.

2. Pelastusopiston toimintakyky ja strateginen kehittäminen varmistetaan määrätietoisin ja ennakoivin toimenpitein. Tähän liittyen Pelastusopisto laatii pitkäjänteisen suunnitelman omien toimintaedellytystensä turvaamiseksi ottaen huomioon erityisesti ennakoitavissa olevan kehystason sekä yleisen kustannusten tason.

Pelastusopisto on jatkanut määrätietoista toiminnan kehittämistä toimintaedellytysten turvaamiseksi. Vuoden 2014 aikana on hankittu analysoitua pohjatietoa suunnittelun pohjaksi. Opetussuunnitelmiin on tehty muutoksia sekä lähiopetusta ja tuntiopettajien käyttöä on leikattu. Työ jatkuu vuoden 2015 aikana.

3. Osana koko valtioneuvoston sekä hallinnonalan tulosoajauksen ja johtamisjärjestelmän kehittämistä Pelastusopisto varmistaa osaltaan yhtenäisten käytäntöjen toimeenpanon omassa toiminnassaan. Osana tätä kokonaisuutta Pelastusopisto osallistuu hankehallintaprosessien kehittämisen edellyttämiin toimenpiteisiin ja sitoutuu niiden pohjalta tehtyihin yhteisiin linjauksiin.

Pelastusopisto on mukana hallinnonalan yhtenäisten käytäntöjen toimeenpanossa. Hankehallintaprosessiin liittyen ei tullut ohjeita/määräyksiä.

4. Pelastusopisto sitoutuu noudattamaan sisäministeriön vahvistamia hankintojen toteuttamismenettelyä.

Pelastusopisto noudatti sisäministeriön vahvistamia hankintojen toteuttamismenettelyjä. Sisäministeriön määräykset ja ohjeet huomioitiin myös hankintaohjeistuksen päivityksessä.

5. Pelastusopisto osallistuu sisäministeriön hallinnonalan kokonaisarkkitehtuurityöhön.

Pelastusopisto hyödynsi ja hyödyntää hallinnonalan kokonaisarkkitehtuuriin liittyviä työkaluja oman prosessitoiminnan kuvaamisessa ja kehittämisessä.

3 KOULUTUS

Hätäkeskuspäivystäjien koulutusohjelman vuosien 2015 - 2018 määrällistä ja laadullista kehittämistä selvittänyt työryhmä esitti loppuraporttinsa lokakuussa 2014. Raportin keskeisimmät teemat olivat joustavuuden ja reagoitiherkkyiden lisääminen päivystäjien määrällisen kysynnän ja opiskelupaikkatarjonnan välille, opiskelijarekrytoinnin kohdentamisen tiivistäminen sekä tutkinnon laajuuden tarkistaminen ja siihen liittyvä hätäkeskusten täydennyskoulutustarjonnan lisääminen.

Pelastusopisto on osallistunut palopäällystön koulutusohjelman siirtomahdollisuuksia Poliisi-ammattikorkeakoulun alaisuuteen selvittävän sisäministeriön johtaman työryhmän työhön.

Pelastusopisto on tiivistänyt tutkintoon johtavassa koulutuksessa opintojen toteutusmalleja kustannustehokkuuden lisäämiseksi. Samalla on käynnistetty ja ylläpidetty keskustelua opettajakunnan parissa sekä myös ulkoisten sidosryhmien keskuudessa tutkinnosta valmistuvien osaamisen kriittisistä vähimmäisvaatimuksista. Tavoitteena on turvata laadukkaita koulutuspalvelut opilaitoksen toimintaresurssien mahdollisesti kiristyessä.

Pelastusopisto on edistänyt onnettomuuksien ehkäisyyn liittyvää yhteistyökumppaniensa osaaamista mm. osallistumalla Helsingin Pelastuslaitoksen johtaman osallistuttuihin ”Osaaminen pelastusviranomaisen onnettomuuksien ehkäisytyössä” –hankkeen ohjausryhmään sekä järjestämällä täydennyskoulutuksia pelastuslaitoksille sekä elinkeinoelämän yhteisöille. Opisto on osallistunut myös erilaisiin tietojenvaihtoihin sekä toiminnan yhteissuunnitteluun liittyviin tapaamisiin mm. pelastus-, ympäristö- ja rakennusvalvontaviranomaisten sekä Tukesin kanssa.

SELKO–hankkeessa tarkasteltiin Pelastusopiston harjoitusalueen oppimisympäristöjen nykyistä monipuolisempaa toiminnallista ja taloudellista hyödyntämistä. Hankkeessa kartoitettiin myös alueen käyttäjäkunnan laajentamisen mahdollisuuksia sekä siihen liittyviä palveluiden kehittämisen tarpeita. Koulutustarpeiden arvioinnissa tarkasteltiin turvallisuussektorin tulevaisuuden uhkakuvia ja niihin vastaamista.

Olenaisena osana hankkeessa oli koulutus- ja testaustuotteiden tuotteistaminen. Koulutuspalveluja tuotteistamalla tähdätään entistä jämäkämpään markkinointiin ja suoraviivaiseen, hallitun myyntiprosessiin. Tuotteistamisprosessi juurrutetaan Pelastusopiston ammatillisen täydennyskoulutuksen kehittämistyön menetelmälliseksi perustaksi.

Pelastusopisto teki pelastuslaitosten arviointeihin perustuvan määrällisen koulutustarvekyselyn syksyllä 2014. Kyselyn loppuraportti julkaistaan v. 2015.

Koulutuksen kehittämisen alueen keskeisimmät tavoitteet ovat olleet opiskelijan aktiivisuutta ja vastuullisuutta korostavan pedagogiikan edistäminen sekä liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen määrällinen ja laadullinen kehittäminen. Tulokset ovat olleet hyvät, erityisesti alipäällystökoulutuksen monimuotoistaminen on osoittautunut erittäin toimivaksi ratkaisuksi, samoin liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen tuotot ovat kasvaneet hyvin.

3.1 Koulutuksen vaikuttavuus

Pelastusopiston vaikuttavuustavoitteena on lisätä koulutuksella ja tutkimuksella yhteiskunnan turvallisuutta. Opiskelijoittemme osaamisen kehittämisen ja kehittymisen kautta vaikutamme välillisesti siihen työhön, jota he tekevät tällä hetkellä ja tulevaisuudessa omissa organisaatioissaan.

Toiminnan laadullisena tavoitteena on opetuksen korkea taso. Tämän toteutumista arvioidaan mm. erilaisin palautekyselyin. Tutkintopalaute-, täydennyskoulutus- sekä varautumiskoulutuksen palautekyselyiden tulokset on koottu taulukkoon 9.

Pelastusopiston henkilöstö on osallistunut aktiivisesti pelastustoimen, hätäkeskustoiminnan sekä varautumisen kehittämistä käsittelevään yhteiskunnalliseen ja ammatilliseen keskusteluun sekä palveluiden kehittämiseen. Osallistumiskanavia ovat olleet ammattilehdet ja muu media, täydennyskoulutuskurssit ja seminaarit sekä erilaiset työryhmäjäsenyydet, lausuntojen kirjoittaminen sekä erilaiset toimeksiannot.

Pelastusopiston julkaisusarjoissa ilmestyi 11 julkaisua, joista tieteellisiä raportteja oli kaksi. Julkaisuja hyödynnetään omassa opetuksessa sekä alan järjestöjen koulutuksissa. Tämän lisäksi julkaisuja tilaavat pelastuslaitokset, hätäkeskukset sekä turvallisuuden alueen korkeakouluopiskelijat ja muut toimijat.

3.2 Koulutuksen toiminnallinen tehokkuus

3.2.1 Toiminnan taloudellisuus

Opiskelijakohtaiset vuosikustannukset ja koulutettavapäivähinnat ammatillisessa peruskoulutuksessa

Ammatillisen peruskoulutuksen kokonaismenot kohosivat pelastaja- ja alipääallystökoulutuksessa ja laskivat hätäkeskuspäivystäjäkoulutuksessa. Ammatillisen peruskoulutuksen kokonaismenot olivat 7 501 850 euroa ja sillä toteutettiin 49 308 koulutettavapäivää. Tämä oli + 730 koulutettavapäivää enemmän kuin vuonna 2013. Koulutuksen kokonaismenot kohosivat vuositason 291 341 euroa. Alipääallystökoulutuksessa toteutettiin 1 kurssi enemmän kuin vuonna 2013. Pelastajakoulutuksessa tapahtui kohoamista euroissa ja koulutettavapäivissä. Hätäkeskuspäivystäjäkoulutus kutistui johtuen ylimääräisten kurssien määrän vähentymisestä. Näillä yhdistelmillä ammatillisen peruskoulutuksen koulutettavapäivähinnaksi muodostui 152 €. Pelastusopiston yleismenoissa, lähinnä muissa menoissa, tapahtui hienoista kustannusten kohoamista.

Taulukko 1. Taloudellisuustavoitteet ja toteuma.

	TOTEUTUMA 2012	TOTEUTUMA 2013	TAVOITE 2014	TOTEUTUMA 2014	ERO TAVOITE/ TOTEUTUMA 2014
Koulutettavapäivän hinta ammatillisessa peruskoulutuksessa	158	148	160	152	-8
Koulutettavapäivän hinta AMK-koulutuksessa	109	97	110	106	-4
Opiskelijakohtainen vuosikustannus ammatillisessa peruskoulutuksessa	28 428	26 718	28 800	27 386	-1 414
SM:n osuus amk-koulutuksen opiskelijakohtaisesta käyttömenosta	5 125	4 864	7 000	7 208	+ 208
Ammatillisen lisäkoulutuksen koulutettavapäivän hinta	170	172	200	194	-6
Koulutuksen kokonaiskustannukset	13 360 274	12 225 282	13 300 000	12 622 245	-677 755
Koulutukseen käytetyt htv:t	93,81	89,58	93,00	88,67	-4,33

AMK -koulutuksen koulutettavapäivähinta ja SM:n osuus AMK -opetuksen opiskelijakohtaisista käyttömenoista

Päällystötutkinnon (Amk) koulutettavapäivähinta nousi 106 euroon. Koulutuksen kokonaiskustannukset olivat 2 681 439 euroa. Tämä tarkoitti vuositasolla 66 780 euron kohoamista. Koulutuksen kokonaiskustannukset käsittävät myös laskennallisen osuuden Pelastusopiston yleiskustannuksista. Yleiskustannuksissa, lähinnä muissa menoissa, tapahtui hienoista kustannusten kohoamista. Toisaalta AMK- koulutuksen koulutettavapäiväkertymä kutistui, mikä yhdessä kustannustason nousun myötä kohotti koulutettavapäivähintaa. Ministeriön osuus AMK- koulutuksen opiskelijakohtaisista käyttömenoista oli 7 208 euroa. Tässä keskeinen tekijä koulutuksen kustannusten nousun lisäksi oli Savonia ammattikorkeakoulun rahoitusosuuden kutistuminen edellisvuodesta noin 9 prosentilla.

Ammatillinen lisäkoulutuksen koulutettavapäivän hinta

Ammatillisen lisäkoulutuksen koulutettavapäivän hintaan lasketaan täydennyskoulutuksen ja varautumiskoulutuksen kustannukset ja jaetaan summa näiden koulutuslajien koulutettavapäivien määrällä.

Varautumiskoulutuksen kokonaiskustannukset laskivat ja täydennyskoulutuksen kustannukset kohosivat vertailuvuodesta. Täydennyskoulutuksissa erityisesti liiketaloudelliseen koulutukseen panostettiin, mikä näkyi myös kustannusten kohoamisena. Varautumiskoulutuksen kustannukset kutistuivat toiminnan tehokkaamman suunnittelun sekä koulutettavapäiväkertymän pienemisen johdosta. Täydennyskoulutuksissa koulutettavapäivien kokonaiskertymä kohosi + 45

koulutettavapäivää, liiketaloudellisessa + 228 koulutettavapäivää. Koulutettavapäivähinta oli 194 euroa.

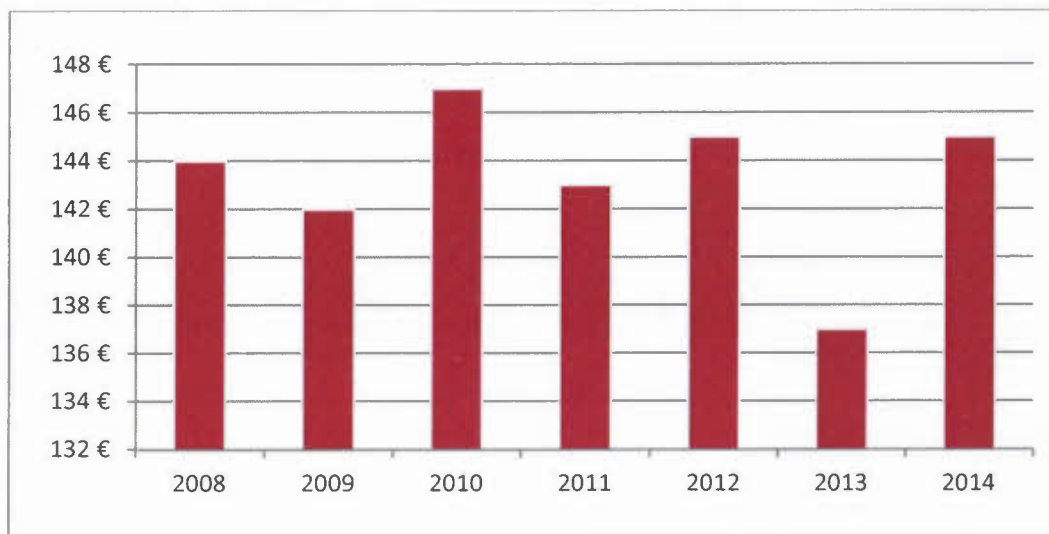
Koulutuksen kokonaiskustannukset

Koulutuksen kokonaiskustannukset käsittävät yleiskuluineen tutkintoon johtavan koulutuksen, varautumiskoulutukset ja täydennyskoulutukset. Kustannukset olivat 12 622 245 euroa. Kustannukset kohosivat erityisesti pelastaja- ja alipääallystökoulutuksissa, laskivat erityisesti hätäkeskuspäivystäjäkoulutuksessa. Pelastajakoulutuksessa koulutettavapäivät kohosivat yli 5,4 prosenttia (Pelastusopisto tasolla -2,5 prosenttia). Tämä tarkoitti edelleen laskennallisten yleiskustannusten suhteellisen osuuden kohoamista edellisvuodesta. Pelastajatutkinnot ns. suorissa kustannuksissa ei tapahtunut olennaista muutosta. Alipääallystökoulutuksessa toteutettiin vuonna 2014 2 kurssia (2013 = 1). Hätäkeskuspäivystäjäkoulutuksen kustannuksia laski ylimääräisten kurssien määrän vähentyminen.

Taulukko 2. Muut taloudellisuuden tunnusluvut.

	TOTEUTUMA 2012	TOTEUTUMA 2013	TOTEUTUMA 2014
Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta	145	137	145
Opiskelijakohtainen käyttömeno amk-koulutuksessa	19 655	17 472	18 990
Täydennyskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	220	220	251
Pakollisen varautumiskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	135	171	307
Muun varautumiskoulutuksen koulutettavapäivän hinta	144	138	142

Koulutettavapäivän keskimääräinen bruttohinta kohosi hieman ollen kuitenkin vuoden 2012 tasolla. Selitys löytyy kokonaismenojen kohoamisesta ja koulutettavapäivien kutistumisesta. Sama asia myös AMK- koulutuksessa. Edelleen oltiin kuitenkin alle vuoden 2012 tason. Täydennyskoulutuksen koulutettavapäivähintaa nosti erityisesti liiketaloudellisen koulutuksen kustannuksien kohoaminen. Finavia yhteistyön toteuttaminen on Pelastusopistolle taloudellisesti merkittävää. Varautumiskoulutuksen kokonaismenot laskivat vuodesta 2013. Koulutus painottui hyvin merkittävästi muuhun varautumiskoulutukseen.

Kaavio 2. Keskimääräinen koulutettavapäivän hinta vuosina 2008 - 2014.

3.2.2 Toiminnan tuottavuus

Koulutettavapäivät / henkilötyövuodet mittarilla saavutettiin arvo 985. Koulutettavapäivät / opettaja mittarin arvo nousi. Pelastusopiston opetushenkilöstön henkilötyövuodet kutistuivat suhteessa enemmän kuin Pelastusopiston koulutettavapäiväkertymä. Pelastusopiston luento- ja tuntiopetuksen osuus oli vuonna 2014 = 8 542 tuntia. Siinä päästiin matalimmalle tasolle mo-
noeen vuoteen.

Taulukko 3. Tuottavuuden toteutuma ja tavoite.

	TOTEUTUMA 2012	TOTEUTUMA 2013	TAVOITE 2014	TOTEUTUMA 2014	ERO TAVOITE/ TOTEUTUMA 2014
Koulutettavapäivät/ Henkilötyövuodet	981	1 000	995	985	-1,03 %
Koulutettavapäivät/ Opettaja	1 323	1 321	1331	1 409	+5,84 %
Opiskelijat/Opettaja	7,35	7,34	7,39	7,83	+ 5,91 %

Toteutumatieto on laskettu seuraavasti:

Koulutettavapäivät/henkilötyövuodet: $87\,316 / 88,67 = 985$

Koulutettavapäivät/opettaja: $87\,316 / 61,98 = 1\,409$

Opiskelijat/opettaja: $87\,316 / 180 / 61,98 = 7,83$

Opetustunnit: Luento – ja tuntiopetuksen osuus:

2011: 9777, 2012: 9711, 2013: 10 440, 2014: 8 542

3.2.3 Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan tulos ja kannattavuus

Taulukko 4. Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus vuonna 2014.

	Budjettituetut liiketaloudelliset suoritteet (2 §)	Liike- taloudelliset suoritteet (5 §)	Liiketalou- dellinen toiminta yhteensä	Julkis- oikeudelliset suoritteet (1 §)	Yhteisrahoittei- nen toiminta
TUOTOT					
Maksullisen toiminnan myynti- tuotot	62 773	810 052	872 825	128 225	
Maksullisen toiminnan muut tuotot		392 110	392 110		
TUOTOT YHTEENSÄ	62 773	1 202 162	1 264 935	128 225	1 122 955
KUSTANNUKSET					
Maksullisen toiminnan erillis- kustannukset					
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	0	19 248	19 248	2 044	275 448
Henkilöstökustannukset	38 443	255 008	293 451	119 639	983 498
Vuokrat	5 030	52	5 082	10 000	82 200
Palvelujen ostot	9 519	50 252	59 771	16 510	189 564
Muut erilliskustannukset	730	13 421	14 151	4 147	191 745
Erilliskustannukset yht.	53 722	337 980	391 702	152 340	1 722 455
KÄYTTÖJÄÄMÄ	9 051	864 182	873 233	-24 115	-599 500
Maksullisen toiminnan osuus Yhteiskustannukset					
- tukitoimintojen kustannukset	26 781	176 228	203 009	71 575	688 248
- poistot	1 169	26 128	27 297	3 124	30 037
- korot	125	822	947	334	3 209
- muut yhteiskustannukset	70 430	412 206	482 636	57 222	145 016
= osuus yhteiskustannuksista yhteensä	98 504	615 384	713 888	132 254	866 510
Kokonaiskustannukset yhteensä	152 227	953 364	1 105 590	284 594	2 588 965
YLIJÄÄMÄ (+)/ALIJÄÄMÄ (-)	-89 454	248 799	159 345	-156 369	-1 466 010
Kustannusvastaavuusprosentti	41 %	126 %	114 %	45 %	43 %

Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelmat on laadittu suoritteista, jotka muodostuvat sisäministeriön maksuperustepäätöksen 1 § - 2 §:n ja 5 §:n mukaisesta toiminnasta. Pelastusopistolla on kahdenlaisia liiketaloudellisesti hinnoiteltavia suoritteita: 2 §:n mukaisia ns. budjettivaroin tuettuja suoritteita, jotka ovat valtion 60 % kurssipäivän hinnasta subventoimaa koulutusta, sekä 5 §:n mukaisia puhtaasti liiketaloudellisin perustein hinnoiteltavia suoritteita. Molemmista suoriteryhmistä on laadittu omat kustannusvastaavuuslaskelmansa. Lisäksi maksulliseen toimintaan kuuluvat julkisoikeudelliset suoritteet (1 §), joille maksuperustepäätöksessä on säädetty kiinteä hinta.

Taulukko 5. Maksullisen ja yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuden tavoitteet ja toteuma.

	TOTEUTUMA 2012	TOTEUTUMA 2013	TAVOITE 2014	TOTEUTUMA 2014	ERO TAVOITE/ TOTEUTUMA 2014
Liiketaloudelliset, markkinahintaiset suoritteet	102 %	101 %	100 %	126 %	+ 26 %
Budjettivaroin tuetut liiketaloudelliset suoritteet	48 %	53 %	48 %	41 %	- 7 %
Julkisoikeudelliset suoritteet	40 %	47 %	40 %	45 %	+ 5 %
Yhteisrahoitteinen toiminta	78 %	43 %	50 %	43 %	- 7 %

Budjettivaroin tuetut liiketaloudelliset suoritteet (2§)

Sisäministeriön asetuksessa Pelastusopiston maksullisista suoritteista 2 §:ssä mainitaan seuraavaa: *”Pelastusopistolain 36 §:n 2 momentissa tarkoitettuja suoritteita, joista Pelastusopisto perii asiakasmaksuna keskimäärin 40 prosenttia kurssin kuluista, ovat Pelastusopiston harjoitusalueella sovellettuina harjoituksina toteutettavat kurssit, joilla opetetaan pelastuslaitosten ja soti-
muspalokuntien miehistöltä vaadittavaa pelastustoiminnan ammattiteknistä osaamista.”*

Budjettivaroin tuetun liiketaloudellisten suoritteiden tuottokertymä oli 62 773 euroa. Tuottokertymä on laskenut jo useamman vuoden ajan. Julkisen sektorin talousahdinko näkyy budjettivaroin tuetun koulutuksen kysynnässä. Asiakkailla ei ole niukkenevissa taloudellisissa resursseissa mahdollisuuksia entiseen tapaan osallistua koulutuksiin. Vuoden 2014 osalta Pelastusopiston saavutti budjettivaroin tuetuissa liiketaloudellisissa suoritteissa 41 prosentin kustannusvastaavuuden.

Markkinaperusteisesti hinnoiteltavat liiketaloudelliset suoritteet (5 §)

Markkinaperusteisesti hinnoiteltavien liiketaloudellisten suoritteiden tuotot kohosivat merkittävästi edellisvuodesta. Tuotot olivat 1 202 162 euroa. Maksullisen toiminnan tuotot kohosivat kaikissa koulutusyksiköissä. Erityisen merkittävää oli Pelastusopiston ja Finavian välinen yhteistyö. Liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus kohosi sekin merkittävästi 126 prosenttiin. Päättynyt vuosi antaa hyvät lähtökohdat liiketaloudellisten suoritteiden edelleen kehittämiselle nimenomaan yrityselämän suuntaan.

Liiketaloudellinen toiminta yhteensä

Budjettivaroin tuetun ja markkinahintaisen liiketaloudellisen toiminnan yhteinen kustannusvastaavuus kohosi sekin markkinaperusteisesti hinnoiteltujen liiketaloudellisten suoritteiden johdosta 114 prosenttiin. Budjettituettujen liiketaloudellisten suoritteiden suhteellinen osuus kutistui kokonaisuudessa. Budjettituettujen liiketaloudellisten suoritteiden tuottokertymä kutistui edellisvuodesta.

Julkisoikeudelliset suoritteet (1 §)

Julkisoikeudellisia tuottoja kertyi 128 225 euroa, laskua edellisvuoteen 8 696 euroa. Julkisen sektorin taloudellinen niukkuus realisoituu Pelastusopiston tarjoaman koulutuksen kysynnässä. Kustannusvastaavuus oli lähellä tavoitetasoa. Hienoista laskua kuitenkin tapahtui edellisvuodesta.

Taulukko 6. Maksullisen toiminnan kustannusvastaavuus vuosina 2012-2014.

Maksullinen liiketoiminta

	Julkisoikeudelliset suoritteet				Liiketaloudelliset suoritteet			
	2014	2014	2013	2012	2014	2014	2013	2012
(1000 e)	Toteutuma	Tavoite	Toteutuma	Toteutuma	Toteutuma	Tavoite	Toteutuma	Toteutuma
TUOTOT								
maksullisen toiminnan tuotot								
- maksullisen toiminnan myyntituotot	128	121	137	117	873	684	653	600
- maksullisen toiminnan muut tuotot					392	346	353	290
Maksullisen toiminnan tuotot yhteensä	128	121	137	117	1 265	1 030	1 006	890
KOKONAISKUSTANNUKSET								
Erilliskustannukset								
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	2	2	2	2	19	10	3	3
- henkilöstökustannukset	120	128	125	129	293	285	249	274
- vuokrat	10	10	10	10	5	3	5	2
- palvelujen ostot	17	9	13	8	60	55	50	36
- muut erilliskustannukset	4	5	5	5	14	15	17	15
Erilliskustannukset yhteensä	152	154	155	154	392	368	323	330
Osuus yhteiskustannuksista								
- tukitoimintojen kustannukset	72	57	66	49	203	192	188	171
- poistot	3	3	3	4	27	28	28	33
- korot	0	0	0	0	1	1	1	1
- muut yhteiskustannukset	57	85	70	90	483	480	517	425
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	132	145	140	143	714	701	734	631
Kokonaiskustannukset yhteensä	285	299	294	297	1 106	1 069	1 057	961
KUSTANNUSVASTAAVUUS								
(tuotot - kustannukset)	-156	-178	-157	-180	159	-39	-51	-71
Kustannusvastaavuus -%	45 %	40 %	47 %	40 %	114 %	96 %	95 %	93 %

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuus oli 43 prosenttia. Kustannusvastaavuudessa ei tapahtunut muutosta vertailuvuoteen. Yhteisrahoitteisen toiminnan tuotoiksi muodostui 1 122 955 euroa. Harjoitusalueelle toteutettu monipalosimulaattori oli tuotoiltaan ja kustannuksiltaan suurin yksittäinen projekti. Lisäksi Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämissyksiköllä sekä Kriisinhallintakeskuksella oli merkittäviä yhteistyöprojekteja vuonna 2014. Saavutettua kustannusvastaavuutta selittää, niin kansallisissa kuin kansanvälisissäkin projekteissa, omarahoitusosuus. Kustannusvastaavuuslaskennassa huomioidaan se, että luvut sisältävät osuuden myös viraston yhteiskustannuksista. Yhteisrahoitteisessa toiminnassa ei tapahtunut vuoden 2014 aikana mitään poikkeavaa. Projektin toteutuivat suunnitelmien mukaisesti. EU:lta saatu rahoitus käsitti valtaosan kokonaisrahoituksen määrästä.

Taulukko 7. Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma vuosina 2012-2014.

Yhteisrahoitteisen toiminnan kustannusvastaavuuslaskelma (1 000 €)

(1000 e)	2014 Toteutuma	2014 Tavoite	2013 Toteutuma	2012 Toteutuma
TUOTOT				
yhteisrahoitteisen toiminnan tuotot				
- muilta valtion virastoilta saatu rahoitus	179	185	185	299
- EU:lta saatu rahoitus	926	885	529	1 075
- muu valtionhallinnon ulkopuolinen rahoitus				
- yhteisrahoitteisen toiminnan muut tuotot	18	15	92	14
Tuotot yhteensä	1 123	1 085	806	1 388
KUSTANNUKSET				
yhteisrahoitteisen toiminnan erilliskustannukset				
- aineet, tarvikkeet ja tavarat	275	236	60	404
- henkilöstökustannukset	983	872	804	641
- vuokrat	82	78	39	87
- palvelujen ostot	190	98	98	140
- muut erilliskustannukset	192	155	145	103
Erilliskustannukset yhteensä	1 722	1 438	1 146	1 376
yhteisrahoitteisen toiminnan osuus yhteiskustannuksista				
- tukitoimintojen kustannukset	688	575	588	326
- poistot	30	28	25	25
- korot	3	3	4	3
- muut yhteiskustannukset	145	140	125	53
Osuus yhteiskustannuksista yhteensä	867	746	742	406
Kokonaiskustannukset yhteensä	2 589	2 184	1 887	1 783
KUSTANNUSVASTAAVUUS (tuotot-kustannukset)	- 1 466	-1 099	-1 081	-394
Kustannusvastaavuus -%	43 %	50 %	43 %	78 %

3.3 Koulutuksen tuotokset ja laadunhallinta

3.3.1 Suoritteiden määrät ja aikaansaadut julkishyödykkeet

Tutkinnot ja koulutettavapäivät

Taulukko 8. Tutkinnot ja koulutettavapäivät: määrällisten tulosten tavoitteet ja toteuma.

	TOTEUTUMA 2012	TOTEUTUMA 2013	TAVOITE 2014	TOTEUMA 2014	EROTUS/ TAVOITE 2014	EROTUS 2014/ 2013
1. TUTKINNOT	244	224	253	228	-25	+4
- AMK-tutkinnot	36	51	38	23	-15	-28
- Pelastusopiston tutkinnot	208	173	215	205	-10	+32
Pelastajatutkinto	126	109	127	125	-2	+16
Häke -päivystäjä	43	43	48	45	-3	+2
Alipäällystötutkinto	39	21	40	35	-5	+14
2. KOULUTETTAVAPÄIVÄT	91985	89497	89160	87316	-1844	-2181
2.1 Tutkintoon johtava koulutus	78722	75514	75960	74724	-1236	-790
- josta AMK-koulutus	27362	26936	25740	25416	-324	-1520
2.2 Ammatillinen lisäkoulutus	13263	13983	13200	12592	-608	-1391
- Varautumiskoulutus (1 §)	8177	8913	6030	7432	+1402	-1481
, josta pakollista väestönsuojelukoulutusta	3763	1757	1500	560	-940	-1197
- Rajoitetun kelpoisuuden tuottava täydennyskoulutus	1310	1442	1400	1355	-45	-87
- budjettivaroin tuettu täydennyskoulutus,	752	558	850	507	-343	- 51
- liiketaloudellinen täydennyskoulutus	3024	3070	4920	3298	-1622	+228

Suoritettujen tutkintojen määrä ja siten myös koulutettavapäiväkertymä jäivät jonkin verran tavoitteesta. Palopäällystön tutkinto-ohjelmasta valmistuvien määrät vaihtelevat vuosittain lähinnä opiskelijoiden henkilökohtaisista urasuunnitteluratkaisuista johtuvista syistä. Tammikuussa 2014 aloittaneen alipäällystökurssin opiskelijamäärä jäi yllättäen viidellä vajaaksi ja tämä ilmenee luonnollisesti taulukossa 8.

Varautumiskoulutuksen kysyntä oli erinomaisella tasolla v. 2014. Liiketaloudellisen täydennyskoulutuksen koulutettavapäivämäärä kasvoi hieman edelliseen vuoteen verrattuna, mutta tavoitteesta jäätiin edelleen jonkin verran. On kuitenkin merkillepantavaa, että opiston talouden kannalta tärkeät euromääräiset tuotot kasvoivat sen sijaan selvästi verrattuna edellisen vuoden saldoon.

Pelastuslaitosten ja hätäkeskusten tiukka taloustilanne ilmeni Pelastusopistolla monien suunniteltujen täydennyskoulutuskurssien peruuntumisina. Tilannetta paikkasi hyvin Finavian lentokenttien pelastushenkilöstölle järjestettävien koulutusten laajeneminen yhteistyösopimuksella mukaisesti täyteen mittaansa.

3.3.2 Palvelukyky sekä suoritteiden ja julkishyödykkeiden laatu

Palaute, hakeneet ja aloituspaikat sekä opiskelun keskeyttäminen

Tutkintopalautekyselyt osoittavat, että Pelastusopiston opiskelijat ovat hyvin tyytyväisiä opetukseen. Erityisen myönteistä on alipäällystön koulutusohjelman kohdalla havaittava selvä opiskelijapalautteen tason nousu. Pelastusopisto uudisti koulutusohjelman pedagogisen toteutusmallin v. 2013 ja ensimmäiset "uusimuotoisen" ap-tutkinnon suorittaneet valmistuivat v. 2014. Palautteet rohkaisevat Pelastusopistoa jatkamaan edelleen monimuotopedagogiikan kehittämistä.

Pelastusopisto on aikaisempien vuosien tapaan hyvin vetovoimainen opiskeluympäristö. Tätä ilmentää hakeneiden korkea lukumäärä suhteessa aloituspaikkoihin.

Ammatillisen täydennyskoulutuksesta saadut palautteet osoittavat korkeaa tyytyväisyyttä opetuksen laatuun. Tämän toivoisi heijastuvan myös hyvänä koulutuskysyntänä julkisen talouden tiukkenevissa olosuhteissa.

Sekä ammatillisen peruskoulutuksen että ammattikorkeakoulututkintoon johtavan koulutuksen opiskelijat suorittavat liki poikkeuksetta tutkintonsa loppuun asti. Alhaiset keskeyttäneiden luvut viestivät osaltaan opiskelijavalinnan järjestelyjen onnistumisesta, opiskeluaikaisten kokemusten myönteisyydestä sekä opiskelijoiden henkisestä sitoutuneisuudesta pelastustoimen ja hätäkeskustoiminnan ammatteihin. Ammattikorkeakoulutuksen keskeyttäneiden suuri enemmistö ovat opiskeluoikeuden menettäneitä eli opiskeluoikeusaika on päättynyt tai ilmoittautumisvelvollisuus on laiminlyöty. Tilanteessa korostuu tarve kehittää palopäällystön koulutusohjelman opinto-ohjausta siten, että opiskelijat onnistuvat nykyistä paremmin suunnittelemaan opintonsa ja muut toimintansa niin, että tutkinnon suorittaminen opinto-oikeusajan puitteissa onnistuu.

Taulukko 9. Laadunhallinta koulutuksessa.

	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Tavoite	2014 Toteuma	2014 Erotus: Tavoite/toteuma
Tutkintopalaute (päättävien kurssien opiskelijoiden kokonaisarviointi asteikolla 1-4), kokonaiskeskiarvo	3,18	3,16	3,08	3,27	+0,19
-pelastajan koulutusohjelma, ka.	3,49	3,42	3,08	3,41	+0,33
-alipäällystön koulutusohjelma, ka.	2,87	2,74	3,08	3,09	+0,01
-häätäkeskuspäivystäjän koulutusohjelma, ka.	3,17	3,31	3,08	3,30	+0,22
Täydennyskoulutus palaute (laatuasteikolla 1 – 4)	3,59	3,64	3,50	3,56	+0,06
Varautumiskoulutuksen palaute (laatuasteikolla 1 – 4)	3,59	3,65	3,50	3,58	+0,08
Hakeneiden lukumäärä/aloituspaikat	5,39	5,86	5,00	5,71	+0,71
Ammatillisen peruskoulutuksen keskeyttämisprosentti	0,43	1,22	1,00	0	+1,0
Ammattikorkeakoulutuksen keskeyttämisprosentti *laskettu läsnä olevan opiskelijamäärän mukaan	4,62 *	5,75 *	1,50	4,84*	-3,34

4 TUTKIMUS- JA KEHITTÄMISTOIMINTA

4.1 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan vaikuttavuus

Pelastusopisto vastaa pelastustoimen tutkimustoiminnan koordinoinnista Suomessa. Vuonna 2014 tutkimus- ja kehittämispalvelut asetti tavoitteekseen tuottaa tietoa toimialan kehittämiseen; päätöksenteon, opetuksen ja käytännön työn tueksi. Tutkimusjohtajan JET-koulutukseen liittyneessä projektissa pohdittiin ja esitettiin toimenpiteitä, miten tutkimus- ja kehittämishankkeita saadaan entistä paremmin hyödynnettyä pelastustoimessa. Koordinaatiotehtävän kirkastamiseksi syksyn 2014 aikana uudistettiin Paloportti-palvelu. Tutkimusjulkaisujen kokoamisen lisäksi palveluun lisättiin uutuutena pelastustoimen tutkimusresurssirekisteri.

Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämistoiminta huolehti osaltaan arjen turvallisuuden toteutumisen edellytyksistä. Pelastustoimen tutkimusohjelman ensimmäisen teemaan, *Turvallisuuskulttuurin ja omaehtoisen riskienhallinnan edistäminen onnettomuuksien ehkäisyssä*, liittyen Pelastusopisto tuotti palokuolematilannetta tarkastelleen raportin. Vuosittain ilmestyvä palokuolemaraportti on osoittautunut tarpeelliseksi arjen turvallisuuden edistämiseksi, mm. turvallisuusviestinnän kohdentamisessa. Välillisesti arjen turvallisuuden edistämistä tukevinä hankkeina voidaan pitää myös kaikki tulevaisuusluotaukseen, viestintään ja varautumiseen liittyvät hankkeet, joita vuoden 2014 aikana toteutettiin. Lisäksi Pelastusopisto vastasi pelastustoimen resurssi- ja onnettomuustilastoja järjestelmään (PRONTO) perustuvasta tilastotuotannosta ja tilastojen analysoinnista. Tilastopalveluna tuotettiin lukuisia pelastustehtävistä kerätyyn tietoon perustuvia koontitietoja arjen turvallisuuden edistämiseksi hyödynnettäväksi.

Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämistoiminnassa tehtiin tiivistä yhteistyötä hallinnonalan oppilaitosten kanssa. Poliisiammattikorkeakoulun kanssa toteutettiin yhdessä sosiaalisen median viranomaiskäyttöön liittyvä kansallinen hanke (SoMeMoVi). Yhteistyötä on tehty myös samaan aihepiiriin kuuluvissa EU:n 7. puiteohjelman kansainvälisissä hankkeissa (iSAR+ ja SOTERIA). Pelastusopisto osallistui syys-lokakuussa Poliisiammattikorkeakoululla pidetyn Sisäisen turvallisuuden tutkimusseminaarin järjestelyihin yhteistyössä Poliisiammattikorkeakoulun sekä Raja- ja merivartiokoulun kanssa. Tilaisuus oli järjestyksessään viides vastaava sisäisen turvallisuuden oppilaitosten yhteistyönä järjestetty tapahtuma. Lisäksi oppilaitosyhteistyötä tehtiin hankevalmisteluissa ja -hauissa.

Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämistoiminta on hyvin verkostoitunutta. Vuoden 2014 aikana Pelastusopisto oli mukana yli 20 hankkeessa joko koordinaattorina tai partnerina. Lisäksi ohjausryhmäosallistumiset laajensivat verkostoitumista. Uusien verkostojen luonnissa Pelastusopisto oli aktiivisuutta, osallistumalla mm. pelastuslaitosten kumppanuusverkoston KeTu-työryhmän ja Barents2015-tutkimustyöryhmän perustamiseen. Verkostoitumisen apuvälineenä hyödynnetään myös Paloportti-palvelun tutkimusresurssirekisteriä.

Tutkimusviestinnässä käytettiin aktiivisesti mm. Pelastusopiston intranet-palvelua ja www-sivuja, sosiaalista mediaa, paloportti-palvelua sekä ammattilehtiä. Tutkimustiedon hyödyntämisestä on pyritty edistämään myös tuomalla tutkimushankkeiden tuloksia esille alan koulutuksissa, seminaareissa ja julkaisuissa. Keväällä 2014 Pelastusopisto järjesti kolme Pelastustoimen tutkimushautomo -seminaaria, jossa esiteltiin ajankohtaisia tutkimushankkeita. Liittyen yhteistoimin-

taan Palosuojelurahaston kanssa Pelastusopisto edisti rahoitusta saaneiden hankkeiden tiedotusta järjestämällä Pelastustoimen tutkimus- ja kehittämishankkeet -seminaarin huhtikuussa. Kesäkuussa Pelastusopisto järjesti tutkijatapaamisen, jossa joukko pelastusalaan liittyvää tutkimus- ja kehittämistoimintaa tekeviä toimijoita verkostoitui. Tutkijatapaamisen yhteydessä julkaistiin 32 hankekuvausta sisältänyt yhteenveto. Informaatioteknologian hankkeiden viestintään liittyen Pelastusopisto on hyödyntänyt rooliaan Pelastustoimen tietojärjestelmähankkeiden koordinaatiotyöryhmässä.

Siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastustoiminnan tutkimuksen osalta vuoden 2014 painopiste oli tiedottamisen vahvistamisessa ja tuotetun tiedon hyödyntämisessä toiminnan tueksi. Tiedottamista lisättiin vakiinnuttamalla käyttöön kuukausittain ilmestyvä tiedotepalvelu Kriisinhallintakeskuksen työntekijöille ja verkkosivujen kautta laajemmalle yleisölle. CMC Finland in Action -tiedotteissa välitettiin uusimpia tutkimustuloksia ja kerrottiin jo olemassa olevien projektien etenemisestä sekä toimitettiin projektihakuihin liittyviä tilannekatsauksia. Tarkoituksena oli jakaa viimeisintä tietoa ajankohtaisista asioista päätöksenteon ja tulevan toiminnan suunnittelun tueksi. Tietoa siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastustoimen ajankohtaisista teemoista jaettiin myös seminaarien ja artikkeleiden kautta laajemmalle yleisölle. Lisäksi siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastustoimen asiantuntijoiden palautetilaisuuksien ja asiantuntijoille lähetettävien kyselyiden tulosten analysointi vakiintui puolivuositaiseksi.

Koulutuksen kehittämisessä vuorovaikutusta tutkimus- ja opetushenkilöstön välillä lisättiin, mm. järjestämällä tutkimushautomo-seminaareja ja muutoin aktiivisesti tiedottamalla toteutuksessa olevista ja toteutuneista hankkeista. Opettajia ja opiskelijoita osallistui jonkin verran tutkimus- ja kehittämishankkeisiin. Palopäällystön koulutusohjelmien tutkimusmenetelmä- ja pelastustoimen tietoteknisten järjestelmien ja välineiden koulutusvastuu oli tutkimus- ja kehittämispalveluiden tutkijoilla. Muutoin tutkimushenkilöstöä osallistui opetukseen asiantuntijoina. Muiden muassa näillä keinoilla tietoa tutkimus- ja kehittämistoiminnasta vietiin koulutuksen kehittämiseen.

4.2 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan toiminnallinen tehokkuus

4.2.1 Toiminnan taloudellisuus

Taulukko 10. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan taloudellisuus.

	2012 toteuma	2013 toteuma	2014 tavoite	2014 toteuma
Taloudellisuus				
Tutkimustoiminnan kokonaiskustannukset	1 549 312	2 197 541	1 700 000	2 334 079
- josta Pronton erillismenot	415 843	315 594	400 000	327 239
Budjettivaroin tuetun t&k-toiminnan kustannukset	901 769	816 791	950 000	771 069
- josta erillismenot (kirjanpito)	584 343	507 212	500 000	413 392
Yhteisrahoitteisen t&k-toiminnan kustannukset	594 802	1 290 922	700 000	1 551 828
- josta erillismenot (kirjanpito)	348 719	598 331	350 000	555 467
Liiketaloudellisen t&k-toiminnan kustannukset	52 741	89 828	80 000	11 182
- josta erillismenot (kirjanpito)	9 390	22 388	50 000	6 862

Tutkimustoiminnan kokonaiskustannukset olivat 2 334 079 euroa. Kustannusten määrään keskeisesti vaikuttava tekijät ovat tutkimusprojektien määrä, selvityksien määrä sekä tutkimusprojektien laajuudet. Pronton kustannukset kohosivat hieman edellisvuodesta. Pronton kehitystyö tulee lähivuosina hiipumaan ja vastaavaa kehitystyötä on siirtymässä Varantoon. Budjettivaroin tuetun tutkimus- ja kehittämistoiminnan kokonaiskustannukset laskivat edelleen. Yhteisrahoitteisen tutkimustoiminnan kustannukset vastaavasti kohosivat merkittävästi. Tämä osuus nosti myös tutkimustoiminnan kokonaiskustannuksia. Pelastusopiston budjettivaroin tuetulla t&k-toiminnalla työskentelevät tutkijat ovat yhä enenevässä määrin osallistuneet yhteisrahoitteisiin tutkimusprojekteihin. Liiketaloudellisen tutkimus- ja kehittämistoiminnan kustannukset kutistui-
vat hyvin merkittävästi. Yhteisrahoitteisessa tutkimustoiminnassa on tyypillistä se, että siihen saatava rahoitus kattaa projektien suorista menoista vain noin 50-70 prosenttia, eikä se käsitä toiminnan yhteiskustannuksia.

4.2.2 Toiminnan tuottavuus

Taulukko 11. Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuottavuus.

	2013 toteuma	2014 tavoite	2014 toteutuma
Tuottavuus			
Tutkimusprojektien määrä/henkilötyövuodet	1,5	2	1,9

Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuottavuutta kuvaavana mittarina voidaan käyttää tutkimusprojektien määrää henkilötyövuosiin suhteutettuna. Taulukossa 11 on esitetty mittarin arvot vuosina 2013 ja 2014. Tutkimusprojektien määrä suhteessa tehtyihin henkilötyövuosiin oli tulostavoitteen mukainen, ollen 1,9 vuonna 2012.

4.3 Tutkimus- ja kehittämistoiminnan tuotokset ja laadunhallinta

Taulukko 12. Tutkimustoiminnan tuotokset.

	2013 toteuma	2014 tavoite	2014 toteutuma
Suoritteet			
Julkaisujen lukumäärä	11	10	15
- joista tieteellisiä julkaisuja	2	-	3
Kotimaisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä	20	15	15
Kv. hankkeiden lukumäärä	5	7	7

Tutkimus- ja kehittämispalvelut oli valtakunnallisena toimijana edelleen haluttu yhteistyökumppani niin kotimaisissa kuin kansainvälisissäkin hankkeissa. Kotimaisten yhteistyöhankkeiden lukumäärä oli tulostavoitteen mukainen. Vuonna 2014 kotimaisia yhteistyöhankkeita oli yhteensä 15 (Taulukko 12). Kansainvälisiä tutkimus- ja kehittämishankkeita oli seitsemän, mikä on kaksi enemmän kuin edellisvuonna. Julkaisujen määrä, 15, ylitti reilusti vuoden 2014 tulostavoitteen. Julkaisujen määrää lisäsi mm. neljä seminaarijulkaisua ja usean julkaisun tarve joissakin hankkeissa.

Taulukko 13. Tutkimustoiminnan laatu.

	2013 toteuma	2014 tavoite	2014 toteutuma
Palvelukyky ja laatu			
Tutkimus- ja kehittämistoimintaa koordinoivien tilaisuuksien lukumäärä	7	5	5
Pelastustoimintaa tukevien tilaustutkimuksien lukumäärä	1	2	0

Pelastusopisto vastaa pelastustoimen tutkimustoiminnan koordinoinnista Suomessa. Palvelukykyä kuvaavana toimenä voidaan mitata tutkimustoimintaa koordinoivien tilaisuuksien lukumäärää. Vuonna 2014 tilaisuuksia oli tulostavoitteiden mukaisesti, yhteensä viisi (Taulukko 13). Pelastustoimintaa tukevia tilaustutkimuksia ei tehty, kun niitä ei tilattu.

Taulukko 14. Tutkimustoiminnan henkiset voimavarat.

	2013 toteuma	2014 tavoite	2014 toteutuma
Henkiset voimavarat			
Tutkimus- ja kehittämistoimintaan käytetyt henkilöttyövuodet	12,5	10	11,8
Tutkimus- ja kehittämistoimintaan osallistuneiden opettajien lukumäärä.	4	-	3
Tutkimus- ja kehittämistoimintaan osallistuneiden opettajien henkilötyövuodet	0	-	0

Tutkimus- ja kehittämispalveluissa työskenteli vuoden 2014 aikana yhteensä 14 henkilöä. Osa henkilöistä oli kuitenkin määräaikaissä tehtävissä, joten henkilötövuosina työpanos oli 11,8 (Taulukko 14). Henkilötövuosimäärä oli hieman tavoitetta suurempi, mihin osaltaan vaikuttaa muutaman hankkeen jatkuminen suunniteltua pidemmälle ajalle. Tutkimus- ja kehittämispalveluiden yhtenä painopistealueena on ollut edesauttaa tutkimustulosten hyödynnettävyyttä pelastustoimessa muun muassa integroimalla tutkimustulokset Pelastusopiston opetussisältöihin. Tämä on pyritty varmistamaan kutsumalla opettajia tutkimus- ja kehittämistoimintaan. Vuonna 2014 kolme opettajaa osallistui tutkimushankkeiden työryhmiin, työpanoksen rajoittuessa yksittäisiin työtunteihin.

5 KRIISINHALLINTAKESKUS

1. Kilpailukykyisen, suvaitsevaisen ja monimuotoisen Suomen rakentaminen

Kannamme osaltamme kansainvälistä vastuuta ja varmistamme toimintakykymme siviili-kriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastustoiminnan eri osa-alueilla.

2. Kehitämme toimintaamme määrätietoisesti rakenteellisin uudistuksin tavoitteenamme laadukkaiden palveluiden turvaaminen (CMC:n näkökulma).

3. Varmistamme aktiivisen läsnäolomme kriisialueilla

Siviilikriisinhallinnan koulutettujen ja ehdolle asetettavien asiantuntijoiden määrä ja tausta vastaavat Valtioneuvoston linjauksia ja osallistumisessa painotettuja asiantuntemusalueita.

4. Kansainvälisen pelastustoiminnan kansallisen osaamisen kehittäminen

Pelastusopisto kehittää kansainvälisen pelastustoiminnan kansallista osaamista EU:n ja muiden kansainvälisten suuntaviivojen mukaisesti siten, että Suomella on hyvät valmiudet antaa ja ottaa vastaan kansainvälistä apua. Pelastusopisto osallistuu kansainvälisen pelastustoiminnan kehittämiseen hyväksytyn strategian mukaisesti.

Vuoden 2014 aikana kansainvälisen pelastuspalvelun valmiutta kehitetään siten, että se tukee kansallista varautumista.

Vuoden 2014 aikana saatetaan loppuun yhteistyössä SM:n kanssa kansainvälisen toiminnan toimintasuunnitelma. Suunnitelma ei valmistunut.

5. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien kehittäminen

Varmistetaan, että siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien operatiivinen toiminta on suunnitelmallista ja kustannustehokasta kohdistuen perustehtäviin.

Varmistetaan saadun ja kerätyn tutkimustiedon siirtäminen tiedotuksen, koulutussuunnittelun ja rekrytoinnin toimintojen kehittämiseksi.

Tehostetaan siviilikriisinhallintatehtävissä palvelleiden kotiinpaluun tukea. Asiantuntijan tarvitseman tieto- ja taitotason lisäksi kiinnitetään huomiota asennetekijöihin.

Kehitetään kansallisten vahvuuksien ja osaamisalueiden mukaisia korkeatasoisia ja kansainvälisiä koulutustuotteita.

5.1 Johdon katsaus

Suomen siviilikriisinhallinnan kansallisten valmiuksien järjestäminen keskitetysti Kriisinhallintakeskuksen kautta on osoittautunut toimivaksi järjestelmäksi. Kriisinhallintakeskuksen toiminnan laatua arvostetaan ja keskus on suosittu yhteistyökumppani kansainvälisten siviilikriisinhallinnan toimijoiden keskuudessa. Suomen osallistuminen siviilikriisinhallintaan ja pelastustoimen kansainväliseen avustustoimintaan on mainittu hallitusohjelmassa (2011) sekä uusimmassa Turvallisuus- ja puolustuspoliittisessa selonteossa (2012) ja päivitetystä Siviilikriisinhallinnan kansallisesta strategiasta (2014).

Kriisinhallintakeskus vastasi ulkoasiainministeriön poliittisen päätöksen mukaisesta Suomen osallistumisesta 20 siviilikriisinhallintamission vuodelle 2014. Siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian (2014) sekä turvallisuus- ja puolustuspoliittisen selonteon (2012) asettamana tavoitteena on ollut 150 asiantuntijan vahvuus. Kriisinhallintakeskuksen lähettämien asiantuntijoiden lukumäärä oli vuoden alussa 121 ja vuoden lopulla 134. Keskimääräinen asiantuntijataso oli 133 asiantuntijaa vuoden 2014 aikana. Asiantuntijamäärää saatiin rekrytointiponnistusten avulla nostettua vuoden 2013 tasosta, joka oli 109 asiantuntijaa. Kriisinhallinnan kansallisen strategian mukainen 150 asiantuntijan taso jäi kuitenkin saavuttamatta asiantuntijabudjetin ja avattuihin hakuihin liittyvien haasteiden johdosta.

Nopean lähdön kansallisten valmiuksien kehittämistä jatkettiin. Vuoden aikana sekondeerattiin yhteensä 21 asiantuntijaa kansainvälisen pelastustoimen tehtäviin. Vuonna 2012 allekirjoitettu valmiussopimus maailman ruokaohjelman (WFP) kanssa laajensi kansainvälisen pelastustoimen asiantuntijoiden lähettämismahdollisuuksia.

Vuonna 2014 Kriisinhallintakeskuksessa koulutettiin yhteensä 811 henkilöä. Siviilikriisinhallinnan peruskursseilla koulutettiin riittävästi asiantuntijoita suhteessa ehdolle asetettujen suomalaisten asiantuntijoiden määrään. Siviilikriisinhallinnan koulutuksesta tiedottaminen eri hallinnonaloille oli riittävää hakijamäärien perusteella.

Kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan koulutusyhteistyötä kehitettiin yhdessä Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen (FINCENT) kanssa mm. pitämällä kolmen siviilikriisinhallinnan peruskurssin (EU Concept Core Course) kenttäharjoitus Niinisalossa.

Projekti- ja kehittämisyksikössä painopiste oli vuonna 2014 tiedottamisen vahvistamisessa ja tuotetun tiedon hyödyntämisessä toiminnan tueksi. Tiedottamista lisättiin vakiinnuttamalla käyttöön Tutkimus NYT/ Research NOW (vuoden loppupuolella nimeksi vaihtui CMC Finland in Action) -niminen kuukausittain ilmestyvä, ja ajankohtaisista asioista kertova tiedotepalvelu Kriisinhallintakeskuksen työntekijöille ja verkkosivujen kautta laajemmalle yleisölle. Tietoa ajankohtaisista teemoista jaettiin myös seminaarien ja artikkelien kautta.

Asiantuntijoiden palautetilaisuuksien ja asiantuntijoille lähetettävien kyselyiden tulosten analysointi vakiintui puolivuositaiseksi, ja tiedotusta tuloksista kehitettiin Kriisinhallintakeskuksen toimintojen vahvistamiseksi. Analysointia vahvistettiin esittelemällä entistä kattavammin kehittämistoiveiden toteuttamismahdollisuuksia Kriisinhallintakeskuksen yksiköiden harkittavaksi.

Kotiinpaluun tukea, ja erityisesti perheen merkitystä asiantuntijoiden jaksamiselle, käsiteltiin opinnäytetyössä, jonka valmistumista Kriisinhallintakeskus tuki.

Myös uusille projekteille haettiin rahoitusta. Projektihankkeissa päämääränä oli mm. tukea asiantuntijoiden kotiinpaluuta ja kotimaanvalmiuksia sekä kehittää koulutustuotteiden valikoimaa.

Koulutustuotteiden kehitystä jatkettiin edelleen gender-osaamisen alalla IKI-rahoitteisella, Pohjois-Afrikan rauhankapasiteetin kehittämishankkeella.

5.2 Tulostavoitteet vuodelle 2014 ja niiden toteutuminen (TS 2014)

1) Kilpailukykyisen, suvaitsevaisen ja monimuotoisen Suomen rakentaminen. Kannamme osaltamme kansainvälistä vastuuta ja varmistamme toimintakykymme siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastustoiminnan eri osa-alueilla.	• Kriisinhallintakeskus kantoi osaltaan kansainvälistä vastuuta ja osoitti vahvaa toimintakykyä pystyessään reagoimaan välittömästi ETYJ:n SMMU Ukraina - mission perustamiseen maaliskuun loppupuolella 2014 tarjoamalla ETYJ:lle asiantuntijaehdokkaita jo mission perustamista seuraavana päivänä. • Kansainvälisessä pelastustoiminnassa pystyttiin vastaamaan EU:n pelastuspalvelumekanismin avaamaan Voluntary Pool-hakuun ilman lisäresursseja. Asiantuntijatehtävissä toimi erilaisia etnisiä taustoja omaavia suomen kansalaisia (esim. kurditaustainen asiantuntija), mikä tuki omalta osaltaan monimuotoisen Suomen rakentamista. • Perehdytyskoulutuksissa on painotettu siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian mukaista toimintaa ohjaavia arvoja, erityisesti ammatillisuutta ja luotettavuutta. • Siviilikriisinhallinnan peruskurssiin kuuluu olennaisena osana ihmisoikeusperustainen lähestymistapa ja kansainvälisen vastuun merkitys hauraiden valtioiden ja kriisien keskellä elävien ihmisten aseman parantamiseksi. • Tutkimus-, kehittämis- ja projektitoiminnalla sekä viestinnällä tuotetaan tietoa, jolla vahvistetaan kriisinhallintakeskuksen kansainvälistä vastuunkantoa ja toimintakykyä siviilikriisinhallinta- ja kansainvälisen pelastuspalvelun tehtäviin. Tietoa on tuotettu kahdella julkaisulla, neljällä artikkelilla, seitsemällä seminaarilla. Seminaarien ja julkaisujen päämäärä on myös jakaa laajalti tietoa Kriisinhallintakeskuksen toiminnasta ja siten kehittää sekä vahvistaa Suomen kilpailukykyä ja suvaitsevaisuutta. • Tietoa Kriisinhallintakeskuksen toiminnasta on jaettu laajemmalti yleisölle myös kotisivujen kautta Tutkimus NYT- Research NOW (loppuvuodesta CMC Finland in Action) -tiedotteilla.
2) Kehitämme toimintaamme määrä-	• Kansainvälisen pelastustoiminnan tehtävien uu-

tietoisesti rakenteellisin uudistuk- sin tavoitteenamme laadukkaiden palveluiden turvaaminen.	delleenorganisointi nousi ajankohtaiseksi keskus- teluaiheeksi vuoden 2014 lopulla sisäministeriön pelastusosaston nostaessa sen yhdeksi vuoden 2015 toiminnallisista tavoitteista. Uudelleenor- ganisoinnin toivotaan selkiyttävän kansainvälisen pelastustoimen johtamista ja vähentävän henki- löstöyksikön toiminnallista kuormitusta. • Kriisinhallintakeskuksen yksikköjen toimintaa kehitettiin jatkuvasti palautetilaisuuksissa identi- fioitujen kehityskohteiden pohjalta. • USAR vuoden 2015 peruskoulutuksen suunnitte- lu ja kehittäminen nykyisillä resursseilla, ilman ulkopuolista rahoitusta alkoi vuonna 2014 • Tuotettiin vaihtoehtoisia koulutuspalveluja, ku- ten haastatteluvalmennuksia asiantuntijoille ta- voitteena korkeampi rekrytointisuus ehdoille asetetuista.
3) Varmistamme aktiivisen läsnä- olomme kriisialueilla. Siviilikriisinhallinnan koulutettujen ja ehdoille asetettavien asiantunti- joiden määrä ja tausta vastaavat Valtioneuvoston linjauksia ja osal- listumisessa painotettuja asiantun- temusalueita.	• Oikeusalan ja rikosseuraamusalan asiantuntijoi- den hakeutumista tehtäviin tuettiin järjestämällä räättälöityjä infotilaisuuksia, joista tuli runsaasti positiivista palautetta. Näitä tullaan jatkamaan myös 2015. • Aktiivinen läsnäolo kriisialueilla varmistettiin Uk- rainan kriisin lisäksi reagoimalla Ebola -kriisiin lä- hettämällä kansainvälisen pelastustoimen puolel- ta 2 UNDAC -asiantuntijaa ja 3 asiantuntijaa IHP:n kautta Liberiaan ja Sierra Leoneen. Koulu- tettujen ja ehdoille asetettujen asiantuntijoiden määrä ja tausta vastasivat valtioneuvoston lin- jauksia ja osallistumisessa painotettuja asiantun- temusalueita, sillä lähes kaikkiin avattaviksi lin- jattuihin tehtäviin löydettiin yksi tai useampi po- tentiaalinen hakija. • Ehdokkaiden läpimenoa tuettiin järjestämällä peruskurssien yhteydessä kaikille kiinnostuneille avoimia Tee parempi hakemus ja haastattelu- koulutuksia. • Duty of Care -vierailu Ukrainaan toteutettiin lop- puvuodesta. Tavoitteena oli saada ensikäden tie- toa SMMU ja EUAM -missioiden hierarkialta ja niissä työskenteleviltä asiantuntijoilta missioiden nykytilasta, tulevaisuuden suunnitelmista ja tur- vallisuuksilanteista.
4) Kansainvälisen pelastustoiminnan kansallisen osaamisen kehittämi- nen - Pelastusopisto kehittää kansain- välisen pelastustoiminnan kansal-	• Kriisinhallintakeskus on jatkanut edelleen aktiivi- sesti kansallisten asiantuntijoiden kouluttamista esimerkiksi Unionin pelastuspalvelumekanismin kursseilla sekä kansainvälisissä harjoituksissa. • Kriisinhallintakeskus jatkoi pohjoismaista yhteis-

lista osaamista EU:n ja muiden kansainvälisten suuntaviivojen mukaisesti siten, että Suomella on hyvät valmiudet antaa ja ottaa vastaan kansainvälistä apua. Pelastusopisto osallistuu kansainvälisen pelastustoiminnan kehittämiseen hyväksytyn strategian mukaisesti.	työtä EU-NU hankkeen valmistelulla Ruotsin kanssa SM:n linjausten mukaisesti.
5) Vuoden 2014 aikana kansainvälisen pelastuspalvelun valmiutta kehitetään siten, että se tukee kansallista varautumista.	• Kansallista varautumista kehitetään ja tuetaan kansainvälisen pelastustoimen projektien avulla, ja neljälle projektille haettiin rahoitusta menestyksekkäästi. • Pohjois-Savon Pelastuslaitoksen kanssa aloitettiin keskustelut yhteistyöstä pelastuspalvelun valmiuden kehittämiseksi.
6) Vuoden 2014 aikana saatetaan loppuun yhteistyössä SM:n kanssa kansainvälisen toiminnan toimitasuunnitelma	• Tämä tavoite ei toteutunut
7) Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien kehittäminen. - Varmistetaan, että siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien operatiivinen toiminta on suunnitelmallista ja kustannustehokasta kohdistuen perustehtäviin.	• Kriisinhallintakeskuksen henkilöstöyksikkö toimi (pääsääntöisesti kustannussyistä) vajaamiehityksellä huhtikuun alusta joulukuun loppuun henkilöstö- ja koulutussuunnittelijan ollessa virkapaalla. Tästä huolimatta pystyttiin reagoimaan nopeasti uusiin tilanteisiin (esim. ETYJ:n SMMU -mission perustaminen ja asiantuntijahaku nopealla aikataululla). • Logistiikan välivarastojen perustamisprojekti suurimmille missioille (EUPOL Afganistan, EULEX Kosovo ja EUMM Georgia) toi kustannussäästöjä asiantuntijoiden materiaalien kuljetuskustannuksissa. Jokainen suomalainen siviilikriisinhallinnan asiantuntija on käynyt perehdytyskoulutuksen. • Perehdytyskoulutuksiin käytetty budjetti alitettiin, mutta koulutuksen laatu pysyi palautteiden perusteella erittäin hyvänä. Perehdytyskoulutuksia on pidetty peruskurssin kanssa päällekkäin, jolloin on saatu sekä koulutuksellisia että taloudellisia synergiaetuja. • Vuonna 2014 koulutettiin suurin määrä koskaan suomalaisia asiantuntijoita peruskursseilla ja pyrittiin haarukoimaan osallistujat hyvin laajalla haastatteluprosessilla. • Peruskurssin budjetti on asettunut säästöjen seurauksena 75 000 euron paikkeille ja sillä pystytään toistaiseksi kurssi järjestämään siviilisotilas yhteistyön ja sisäasiainhallinnon jatkuvan

	viranomaisyhteistyön vuoksi (RISE, POLAMK). • Projektirahoitusta haettiin oikeusalan asiantuntijoiden rekrytoinnin ja täsmäkoulutuksen kehittämiseen Euroopan komissiolta kansainvälisten partnereiden kanssa.
8) Varmistetaan saadun ja kerätyn tutkimustiedon siirtäminen tiedotuksen, koulutussuunnittelun ja rekrytoinnin toimintojen kehittämiseksi.	• Projekt- ja kehittämissyksikkö järjesti kaksi asiantuntijoiden palautetilaisuutta vuoden aikana, ja molempien tilaisuuksien palaute analysoitiin sekä kehitysehdotukset jalkautettiin Kriisinhallintakeskuksen toimintaan sen tukemiseksi ja kehittämiseksi. • Osallistuttiin aktiivisesti kotiin palanneiden asiantuntijoiden palautetilaisuuksiin ja hyödynnettiin saatua palautetta toiminnan kehittämiseen mm. perehdytyskoulutusten ja peruskurssien sisältöjen suunnitteluun, rekrytoinnissa, logistiikassa, henkilöstöhallinnossa sekä tilannekuvan ylläpitämisessä. Palaute oli positiivista, jonka pohjalta voidaan arvioida, että Kriisinhallintakeskus on onnistunut työssään erittäin hyvin. • Asiantuntijoille lähetettyjen kyselyiden tulokset analysoitiin ja tuloksista tiedotettiin Kriisinhallintakeskuksella. Samassa yhteydessä esitettiin kehittämis ehdotuksia ilmenneisiin tarpeisiin. Kyselyt lähetettiin puolivuositain sekä missiolla juuri aloittaneille että missiolla kotiutuneille. • Tutkimustyön tuloksena valmistui kolme artikkelia, joista kaksi käsitteli gender-teemaa ja kolmas asiantuntijoiden palautteen keskeisimpiä huomioita vuodelta 2013. Artikkeleita jaettiin Kriisinhallintakeskuksella ja laajemmalti yleisön käyttöön kotisivujen kautta, tiedon jalkauttamiseksi. • Artikkelikokoelmateos "Best Practices in Comprehensive Crisis Management" valmistui taittoon. Teos tukee missioiden haasteellisen tehtäväkentän ymmärtämistä ja esittelee keinovalikoimaa, kuinka asiantuntijat voivat haasteista huolimatta toimia menestyksekkäästi. • Käyttöön vakiinnutettiin kerran kuukaudessa tietoa ajankohtaisista asioista siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastuspalvelun alalta tuottava Tutkimus NYT/ Research NOW, (loppuvuodesta CMC Finland in Action) – katsaustoiminta. Katsaukset palvelevat Kriisinhallintakeskusta ja nettisivujen kautta laajempaa yleisöä huomaamaan ajankohtaiset aiheet ja haasteet, joihin reagoida.

	• Seminaareja järjestettiin yhteensä seitsemän, ja niissä tuotettiin ajankohtaista tietoa vaihtelevista siviilikriisinhallinnan ja kansainvälisen pelastuspalvelun keskeisistä teemoista. Seminaareilla haluttiin myös kasvattaa tietoa alan ajankohtaisista teemoista ja haasteista. • Opinnäytetöiden ohjausta jatkettiin. Tuloksista tiedotettiin Kriisinhallintakeskuksella ja laajemmalle yleisölle kotisivujen kautta.
9) Tehostetaan siviilikriisinhallintatehtävissä palvelleiden kotiinpaluun tukea. Asiantuntijan tarvitseman tieto- ja taitotason lisäksi kiinnitetään huomiota asennetekijöihin.	• Asiantuntijoiden asennetekijät huomioidaan rekrytoinnissa, ja asennetekijöiden merkitystä korostetaan myös perehdyttämiskoulutuksen työnantajaosiossa. • Asennetekijöihin viitaten katso kohta 1; arvojen korostaminen koulutuksissa. • Asiantuntijoiden palautetilaisuuksissa seurataan asiantuntijan prosessi valmentavasta koulutuksesta kotiinpaluuseen. • Perus- ja perehdytyskoulutuksessa kiinnitetään erityistä huomiota kansainvälisissä tehtävissä olevan asiantuntijan eettisiin ohjeisiin ja käyttäytymissäännöksiin. • Asiantuntijoiden palautetilaisuuksissa ja asiantuntijoille lähetettävissä Kriisinhallintakeskuksen toimintaa ja palveluiden tasoa mittaavissa kyselyissä tiedustellaan tuen laatua ja määrää kotiinpaluun osalta, jotta tukea voidaan kehittää. Palaute jalkautetaan Kriisinhallintakeskuksen toiminnan kehittämiseen. • Kriisinhallintakeskus tuki opinnäytteenä tehtyä tutkimustyötä, jossa selvitettiin perheen merkitystä kansainvälisen pelastuspalvelun tehtävissä palveleville. Opinnäytteen tuloksista tiedotettiin Kriisinhallintakeskuksessa ja kotisivujen kautta laajemmalle yleisölle.
10) Kehitetään kansallisten vahvuuksien ja osaamisalueiden mukaisia korkeatasoisia ja kansainvälisiä koulutustuotteita	• EU CoordEX 2014- kansainvälinen harjoitus Kuopiossa oli Kriisinhallintakeskuksen suurin koulutustapahtuma vuonna 2014 keräten mukaan paljon kansainvälisiä osallistujia. Harjoitus koulutti yhtäaikaaisesti neljää kansainvälistä koordinaatiokeskusta (OSOCC). • Gender -koulutukset Kairossa jatkuivat ja toivat näkyvyyttä Pohjois-Afrikassa • Verkostoituminen vuonna 2004 jatkui (esim. MODEX- harjoitushakuja valmisteltiin vuonna 2014). Harjoitusten kautta Kriisinhallintakeskus on mukana korkeatasoisissa kansainvälisissä kou-

	lutustuotteissa, joita Euroopan komissio määrittelee ja koordinoi. • Kriisinhallintakeskus osallistui huhtikuussa 2015 toteutettavan EU Harbour -harjoituksen suunnitteluun. Kriisinhallintakeskuksen TAST-moduuli osallistuu harjoitukseen. • Vuonna 2014 kolme Kriisinhallintakeskuksen kurssia sertifioitiin ENTRI:n sertifikaateilla (EUCCC, HEAT, PDT Afghanistan) • Kriisinhallintakeskus osallistui mm. ESDC:n strategisen tason suunnittelukurssin suunnitteluun ja toteutukseen Brysselissä. • Valmius liikkuviin koulutustiimeihin on olemassa (mm. gender, human security). Pohjois-Afrikan rauhankapasiteettia kehittävä hanke tuki Kriisinhallintakeskuksen gender -koulutusosaamisen kasvua. • Oikeusalan asiantuntijoiden täsmäkoulutuksen kehittämiseen haettiin rahoitusta Euroopan komissiolta kansainvälisten partnereiden kanssa.
--	--

5.3 Kriisinhallintakeskuksen lakisäätelisen toiminnan vaikuttavuus

5.3.1 Rekrytointi ja henkilöstöhallinto, materialistiset ja logistiset valmiudet, tilannekuva

- Kriisinhallintakeskus osallistui siviilikriisinhallinnan kansallisen strategian päivitykseen. Valtioneuvosto hyväksyi uuden strategian 10.4.2014. Päivitetyt strategian mukaiset linjaukset huomioitiin Kriisinhallintakeskuksen suunnitteluasiakirjoissa ja henkilöstöyksikön ohjeistuksissa. Lisäksi Kriisinhallintakeskus osallistui kahden toiminnan kannalta keskeisen lakimuutoksen valmisteluun: laki siviilihenkilöstön osallistumisesta kriisinhallintaan (1287/2004) ja laki sotilaallisesta kriisinhallinnasta (211/2006).
- Kriisinhallintakeskus on rekrytoinut ja nimittänyt asiantuntijoita siviilikriisinhallintamissioihin ulkoasiainministeriön poliittisten linjausten mukaisesti sisäministeriön ohjauksessa. Kriisinhallintakeskuksen lähettämien asiantuntijoiden lukumäärä oli keskimäärin 133 asiantuntijaa. Naisten määrä asiantuntijatehtävissä liikkui 33-38 prosentissa ollen loppuvuonna 37 prosenttia. Naisten määrän nostossa onnistuttiin naisiin ja erityisesti naispoliiseihin kohdistuneiden erityisten rekrytointiponnistusten myötä. Lisäksi naisten määrän nousuun vaikutti tarkkailijatehtävien määrän lisääntyminen ETYJ:n tarkkailijamission (OSCE SMMU) perustamisen myötä. Naishakijoita oli vajaa kolmannes kaikista hakijoista, mutta heidän valintaprosenttinsa oli korkeampi kuin miesten, 46 %. Lisäksi naiset työskentelevät vaikuttavissa tehtävissä kuten sihteeristöpaikoissa, joissa naisia oli enemmän kuin miehiä. Kriisinhallintakeskus vastasi niin sisäministeriön kuin kansallisen 1325-toimintaohjelmankin (2012) asettamiin tavoitteisiin.

- Kriisinhallintakeskuksen työtä vuonna 2014 leimasi vahvasti Ukrainan kriisi. Alueella käynnistyi vuoden aikana kolme uutta missiota; EU:n turvallisuussektorin kehittämismissio EUAM Ukraine, ETYJ:in tarkkailumissio OSCE SMMU ja ETYJ:in rajatarkkailumissio OSCE Observer Mission. Suomen sekondeeraamina näille missioille lähetettiin yhteensä 30 asiantuntijaa ja lisäksi kaksi tehtäviin valittua henkilöä odottivat lähtöä missioalueelle vuoden päättyessä. Ukrainassa työskenteleviä asiantuntijoita oli vuoden lopulla 23 henkilöä.
- Kriisinhallintakeskus on pystynyt vastaamaan ulkoasiainministeriön poliittisiin tavoitteisiin ja osallistumispäätöksiin asettamalla ehdolle toivottu määrä asiantuntijoita painopistealueilla toimiviin missioihin. EUPOL Afghanistan - missiossa asiantuntijataso pysyi edelleen läpi vuoden yli 30:ssä, mutta oli laskusuunnassa mission käynnistämisen supistamisvaiheen johdosta. Lisäksi Afganistanissa työskenteli Kriisinhallintakeskuksen lähettämiä asiantuntijoita Naton ja YK:n tehtävissä. EULEX Kosovossa asiantuntijamäärä oli laskusuuntainen mission uudelleenorganisoinnin johdosta ja se vaihteli 20 ja 40 asiantuntijan välillä. EUMM Georgiassa asiantuntijamäärä pysyi noin 20:ssä. Palestiinalaisalueilla toimivassa EUPOL COPPS:issa asiantuntijataso pysyi noin viidessä mission haasteellisesta valintakulttuurista huolimatta. Osallistumistasoa missioihin Afrikassa on tavoitteena nostaa tulevaisuudessa. Vuonna 2014 asiantuntijoita työskenteli jo kolmella EU -missiolla (EUBAM Libya, EUCAP Nestor ja EUCAP Sahel Mali) sekä yhdellä YK-missiolla (UNMISS) Afrikassa, asiantuntijamäärän vaihdellessa vajaasta kymmenestä vaajaan viiteentoista asiantuntijaan.
- Suomella on Civilian Response Team -poolissa (CRT) 28 ja Security Sector Reform -poolissa (SSR) 12 nopeisiin lähtöihin koulutettua siviilikriisinhallinnan asiantuntijaa.
- Vuoden aikana ehdokkaaksi asetettujen hakijoiden valintaprosentti pysyi noin 44 prosentissa. Keskus laati selvityksen suomalaisten asiantuntijaehdokkaiden valitsematta jäämisen syistä EU -missioilta vuonna 2014 saatujen valintakirjeiden pohjalta. Selvitys osoitti, että eniten käytetty perustelu suomalaisten ehdokkaiden ei-valinnoille oli riittämätön relevantti kokemus. Toiseksi suurin ei-valintaan johtanut syy oli, että hakija täytti vaadittavat kriteerit, mutta tehtävään valittiin valintapaneelin mielestä parempi hakija. Merkillepantavaa oli kuitenkin erityisesti se, että huomioitavan suuri osuus suomalaisten ehdokkaiden ei-valinnoista (15 %) perustui siihen, ettei paikka ollut enää auki valintaprosessin päättyessä. Hakijoiden valintaprosenttiin on pyritty vaikuttamaan järjestämällä peruskurssien yhteydessä myös muille asiantuntijatehtävistä kiinnostuneille avoimia "Tee parempi hakemus" -tilaisuuksia. Hakemusten lisäksi tilaisuudessa keskitytään entistä enemmän myös haastatteluissa menestymiseen. Lisäksi hakijoille annettavaa tukea haastatteluun valmistautumisessa on jatkuvasti kehitetty.
- Kriisinhallintakeskus on osallistunut sisäministeriön tukena Euroopan ulkosuhdehallinnon kehittämisen Goalkeeper -rekrytointi- ja henkilöstöhallintojärjestelmän luomiseen, mikä jatkuu 2015.
- Kriisinhallintakeskuksen asiantuntijarekrytoinnissa, henkilöstöhallinnossa, tilanapäivystyksessä sekä logistiikka- ja materiaalihallinnossa nähdään palaute- ja Lessons Learned -tilaisuuksissa kerätyn asiantuntijapalautteen mukaan paljon kehitystä. Valintaprosessi tehtäviin koetaan palautteen pohjalta avoimena ja läpinäkyvänä. Nopean lähdön asiantuntijatehtävät ovat osoittaneet järjestelmän toimivuuden. Samalla päivystysjärjestelmää, tilannekuvan yhteydenpitojärjestelmää ja yhteyshenkilöyhteistyötä on kehitetty. Lisäksi päivystysohje on päivitetty ja uusi

ohjeistus on luotu kuolemantapauksia varten vuoden 2015 aikana. Ohjeistus panttivankitilanteita varten on luonnosteluvaiheessa.

- Duty of Care -vierailuja tehtiin vuonna 2014 yksi, Ukraina. Vierailulla tavattiin EUAM Ukraine ja OSCE SMMU -missioilla työskentelevät asiantuntijat sekä Ukrainan puolella työskentelevä asiantuntija EUBAM Moldova-Ukraina -missiolta. Lisäksi missioilta palanneille asiantuntijoille järjestettiin kaksi palautetilaisuutta, joissa keskusteltiin asiantuntijoiden kanssa pienryhmissä palautteen keräämiseksi. Asiantuntijat olivat tyytyväisiä rekrytointiin ja henkilöstöhallintoon. Kehittämistoimista voidaan mainita tiedottamisen lisääminen. Henkilöstöhallinto pyrkii vastaamaan toiveisiin resurssiensa mahdollistamissa rajoissa.
- Kansainvälisen pelastustoiminnan varastonsiirto Vantaalta Pelastusopiston tiloihin Kuopioon saatettiin loppuun tammikuussa 2014. Varasto uudelleenorganisointiin Voluntary pool valmiutta vastaavaksi.
- Vuoden 2014 aikana keskityttiin logistiikan osalta myös välivarastojen perustamiseen. Tarkoituksena on vähentää varusteiden kuljetuksiin liittyviä kustannuksia ja niiden turhaa siirtoa mission ja kotimaan välillä. Välivarastot perustettiin Afganistaniin, Georgiaan ja Kosovoön.
- Yhteistyötä puolustusvoimien ja poliisihallituksen kanssa tiivistettiin solmitun kuljetustuen yhteistyösopimuksen muodossa. Asiantuntijoiden mahdollisuuksia käyttää jatkossa puolustusvoimien huoltolentoja parannettiin solmitun sopimuksen myötä.
- Henkilöstöyksikön kansainvälisen pelastustoiminnan osalta vuotta 2014 leimasi erityisesti varautuminen ja hakuprosessi EU:n pelastuspalvelumekanismin kautta perustettavaan Voluntary Pool -järjestelmään. Uuden Voluntary Pool -lainsäädännön tarkoituksena on parantaa EU:n pelastuspalvelumekanismin valmiutta vastata erityyppisiin kriiseihin entistä nopeammin, efektiivisemmin sekä kustannustehokkaammin niin EU:n sisällä kuin ulkopuolellakin. Käytännössä EU:n pelastuspalvelumekanismin jäsenmaat tarjoavat vapaaehtoisesti omia valmiita EU -rekisteröityjä pelastusmoduuleitaan ja muita pelastustoiminnan resurssejaan komission käyttöön. Suomi on hakenut osallistumista Voluntary Pooliin vuoden 2014 lopulla tarjoamalla EU:n käyttöön keskiraskaan rauniopelastusmuodostelman (MUSAR).
- Maailman ruokaohjelman (WFP) kanssa solmittu valmiussopimus laajensi kansainvälisen pelastustoimen asiantuntijoiden lähettämismahdollisuuksia edelleen vuoden 2014 aikana. Sopimuksella parannetaan WFP:n kapasiteettia välittömän kriisitilanteen jälkeen ennen jälleenrakennusta ja paluuta normaalitilanteeseen. Avun tarkoituksena on ihmishenkien pelastaminen ja inhimillisen kärsimyksen lieventäminen kriisitilanteissa. WFP:n kautta Jordanian syyrialaispakolaisleireille lähetetty tietotekniikka-asiantuntija kotiutui missiolta keväällä 2014.
- Suomen kansallisia valmiuksia kehittävä IHP-yhteistyö jatkui ja Kriisinhallintakeskus osallistui aktiivisesti IHP-työryhmiin. Suomen sekondeeraamia asiantuntijoita IHP -tehtävissä vuoden 2014 aikana oli yhteensä 11, joista kahdeksan Filippiinien avustusoperaatiossa alkuvuodesta ja kolme Sierra Leonen avustusoperaatiossa perusleirin rakentamis- ja ylläpitotehtävissä.
- UNDAC -asiantuntijoita lähetettiin vuoden aikana yhteensä kuusi henkilöä. Kaksi heistä osallistui Ebola -viruksen vastaisiin operaatioihin Liberian ja Sierra Leonessa. Kaksi lähetettiin Turkkiin ja kaksi Jordaniaan loppukesän ja alkusyksyn aikana.

5.3.2 Koulutus

- Kriisinhallintakeskus järjesti kaikkiaan 64 koulutustapahtumaa Suomessa ja ulkomailla (Egypti). Tilaisuuksiin osallistui yhteensä 811 henkilöä. 3616 koulutettavapäivästä oli sisäasiainministeriön kansainvälisen yksikön rahoittamia 45 % ja pelastusosaston rahoittamia 23 %. Loput koulutuspäivistä rahoitettiin UM:n ja muiden projektien budjeteista.
- Peruskoulutuksissa koulutettiin asiantuntijoita missioissa tarvittava määrä. Kurssien vetovoima säilyi hyvänä ja peruskursseille oli nelinkertainen määrä hakijoita aloituspaikkoihin verrattuna. Ulkomailla tapahtuviin erikoistumiskoulutuksiin lähetettiin yhteensä 63 henkilöä, näistä 52 oli pelastustoimen rahoituksella ja 11 SM/KVY rahoituksella.
- Eurooppalainen yhteistyö toteutui pääasiassa ENTRi:n ja EU:n pelastuspalvelumekanismin puitteissa. ENTRi:n ohjausryhmään ja työryhmätyöhön osallistuttiin aktiivisesti kahdessa partnerikokouksessa; yhdessä työryhmässä Kriisinhallintakeskuksella oli puheenjohtajuus. Vuoden aikana osallistuttiin neljän ENTRi:n alla järjestetyn perehdytyksen toteuttamiseen (Afganistan, Libya, Georgia ja Ukraina) yhdessä muiden partnereiden kanssa. Kriisinhallintakeskus myös suunnitteli ja toteutti Training of Trainers -koulutuksen yhdessä Slovenian kanssa.
- Yhteistyötä European Security and Defence Collegen (ESDC) kanssa lisättiin osallistumalla strategisen tason suunnittelukurssin järjestämiseen Brysselissä yhdessä Sisäministeriön sekä Itävallan ulkoministeriön kanssa. Syksyn aikana sovittiin myös keväällä 2015 yhdessä ESDC:n kanssa toteutettavasta siviilikriisinhallinnan peruskurssista (European Concept Core Course).
- Harjoitustoiminta oli laajaa ja monipuolista. TAST moduuli harjoitutettiin kahdessa EU:n pelastuspalvelumekanismin harjoituksessa Suomessa ja Ranskassa. MUSAR moduuli osallistui EU:n moduulikenttäharjoitukseen Virossa. EU CoordEX 2014 järjestettiin Kuopiossa 7.-11.4.2014.
- YK:n Integrated Training Services:n ja OCHA:n kanssa luotu hyvä yhteistyösuhde koulutuksessa ei jatkunut vuonna 2014. OCHA:n FIRST-kurssi peruutettiin eikä muitakaan koulutuksia YK:n kanssa järjestetty. Kriisinhallintakeskus jatkoi yhteistyötä OPCW:n kanssa järjestämällä yhden kurssi OPCW:n kansallisille asiantuntijoille Kuopiossa.
- Kriisinhallintakeskus osallistui edelleen aktiivisesti EU:n ja Kiinan yhteiseen katastrofien riskien hallintaprojektiin (EU China Disaster Risk Management Project). Hankkeen tavoitteena on tukea Kiinan hallitusta katastrofivalmius- ja vastejärjestelmän vahvistamisessa. Kolme Kriisinhallintakeskuksen tarjoamaa asiantuntijaa osallistui Kiinassa projektin työhön.
- Naton puitteissa osallistuttiin väestön suojaamisen ryhmän (Civil Protection Group) alaisen CBRN työryhmän toimintaa ja osallistuttiin ensivaiheen CBRN koulutuksen järjestämiseen. Lisäksi järjestettiin Naton alueellisten CBRN koulutuskeskusten yhteistyökokous ja pääkouluttajien kehittämispäivät Kuopiossa.

- Kehitysyhteistyön puitteissa toteutettua Pohjois-Afrikan kriisinhallintakapasiteettien tasa-arvon ja 1325 edistämiseen tähtäävä koulutusohjelmaa jatkettiin aktiivisesti Egyptin haastavasta tilanteesta huolimatta.
- Yhteistyö Puolustusvoimien kansainvälisen keskuksen (FINCENT) kanssa jatkui aktiivisena. Osaamiskeskusyhteistyönä järjestettiin kolme koulutustapahtumaa, ICM, POC ja SSR -kurssit sekä kaksi seminaaria. Peruskurssien (EUCCC ja UNMEM) yhteistoiminta jatkui täysimittaisena ja vuoden aikana järjestettiin kolme rinnakkaista kurssia, joiden kenttäharjoitukset toteutettiin Niinisalossa. Yhteistyötä laajennettiin osin myös yhteiseen luokkaopetukseen. Palaute molemmilta kurssilta on ollut positiivista ja yhteistyötä tullaan jatkamaan ja syventämään.
- Peruskurssin sekä perehdytyskoulutusten osalta yhteistyötä tehtiin myös Poliisiammattikorkeakoulun sekä Rikosseuraamusalan koulutuskeskuksen kanssa. Raja- ja merivartiokoulun kansainvälistä koulutusta tuettiin yhdessä koulutustapahtumassa.

5.3.3 Sidosryhmäyhteistyö, tutkimus ja kehittäminen sekä julkaisut

- Kehitys- ja sidosryhmäyhteistyötä toteutettiin seminaarien ja projektihakujen sekä julkaisu-toiminnan osalta.
- Maaliskuussa järjestettiin seminaari "Inclusive Mediation" yhteistyössä Crisis Management Initiative:n kanssa. Toukokuussa Kansalaisjärjestöjen konfliktinehkäisyverkosto KATU sekä FINCENT toimivat partnereina Kiasmassa järjestetyn "Protection of Civilians" seminaarin osalta. Kesäkuussa yhteistyö jatkui FINCENT'in kanssa seminaaritoiminnassa, jolloin "UN Integrated Approach" seminaari oli osa Integrated Crisis Management –kurssia. Toinen Crisis Management Initiative:n kanssa järjestetty seminaari "The Status of Peacemaking in African Diplomacy – Lessons from Corresponding Crisis" pidettiin syyskuussa ulkoasiainministeriön tuella. Lokakuussa Kriisinhallintakeskus järjesti yhdessä Raja- ja merivartiokoulun, Poliisiammattikorkeakoulun ja Pelastusopiston kanssa "Sisäisen turvallisuuden tutkimusseminaarin" Tampereella. Kriisinhallintakeskuksella järjestettiin myös lokakuun aikana kansainvälisen pelastuspalvelun toimintaa Filippiinien hirmumyrskyn avunpyynnön osalta käsittelevä seminaari "Typhoon Haiyan and Philippines – Developing European Civil Protection Mechanism" yhdessä international Humanitarian Partnership -toimijoiden kanssa. Vuoden viimeinen seminaari "Human Security Finland" järjestettiin myös Kuopiossa, Pelastusopistolla Human Security Finland:n kanssa.
- Sidosryhmäyhteistyötä jatkettiin myös Tampereen yliopiston johtamiskorkeakoulun kanssa Kriisinhallintakeskuksen pitäessä kaksi luentoa siviilikriisinhallinnan ja rauhan rakentamisen sekä kansainvälisen pelastuspalvelun toimikentästä sekä esitellen Kriisinhallintakeskuksen toimintaa. Kriisinhallintakeskus esitteli tehtäväkenttäänsä myös Oikeusministeriön ja Rikosseuraamuslaitoksen siviilikriisinhallinnan teemapäivässä. Lisäksi keskuksen toimintaa esiteltiin Fredens Vänner -kansalaisjärjestölle Helsingissä.
- Yhteydenpitoa jatkettiin kansainväliseen, kriisinhallintaa ja rauhanrakentamista sekä turvallisuutta edistävään Phoenix –tutkijayhteisöön sekä Human Security Finland:iin.

- Sidosryhmäyhteistyö jatkui myös yhteisten projektien kautta. IKI-rahoitteista Pohjois-Afrikan rauhanarkkitehtuurin kehittämisprojektia jatkettiin CCCPA:an kanssa (Cairo Regional Centre for Training on Conflict Resolution and Peacekeeping in Africa). Projektissa tehtävä gender-osaamisen ja -koulutuksen kehittäminen jatkui tavoitteiden mukaan. Sisäministeriön rahoittamaa "Simulaatioiden hyötykäyttö sisäministeriön oppilaitoksissa" –hanketta koordinoi Poliisiammattikorkeakoulu ja Kriisinhallintakeskuksen lisäksi muita partnereita olivat Raja- ja merivartiokoulu sekä Pelastusopisto. Yhteistyömahdollisuuksia ja simulaatioiden käyttöä kartoittava hanke jatkuu vuonna 2015. Sisäministeriön Kansainvälisen yksikön koordinoima "Kokonaisvaltaisen kriisinhallinnan vaikuttavuuden jatkotutkimushanke" käynnistyi yhdessä ulkoministeriön ja puolustusministeriön kanssa. Hankkeessa toteutettiin yhteinen workshop Moisniemessä. Sisäministeriön rahoittama "Naiset, rauha ja turvallisuus – YK PL 1325 ja 2122" tutkimusprojekti aloitti seminaariyhteistyön Crisis Management Initiative:n kanssa. Hankkeen tuloksena valmistui artikkeli, joka käsitteli YK PL 2122 tuomia uusia näkökulmia gender-työhön; artikkeli julkaistiin kotisivuilla laajan levikin takaamiseksi.
- Projektihaut vahvistivat myös sidosryhmäyhteistyötä; samalla päämääränä on ollut hankkia ulkopuolista rahoitusta Kriisinhallintakeskuksen toimintaan kehysrahoituksen tueksi. Rahoitusta haettiin joko koordinaattorina tai partnerina yhteensä kahdeksalle siviilikriisinhallinnan alaa kehittäväälle projektille ja viidelle kansainvälisen pelastuspalvelun alaa tukevalle projektille; lisäksi suunnitelmia tehtiin kahteen kansainvälisen pelastuspalvelun alaa tukevaan projektihaakuun, "Crises Emergency Lessons Learned" ja "Developing European Civil Protection Mechanism – best Practices and Lessons Identified from International Response to Typhoon Haiyan" mutta teemoista luovuttiin kumppanuuksissa ilmenneiden haasteiden vuoksi.
- Siviilikriisinhallinnan projekteista koordinaattorin asema oli hankkeessa "Improving Training and Recruitment of Justice and Rule of Law Experts to EU CSDP Missions" ja projektin tarkoituksena on tukea Kriisinhallintakeskuksen henkilöstöhallinnon ja koulutuksen haasteita oikeusalan toimijoiden rekrytoimisen ja kouluttamisen osalta. Partnereina ovat Centre for European Perspective ja Scuola Superiore Sant'Anna; loppukäyttäjinä lukuisia oikeusalan keskeisiä toimijoita Suomesta, Sloveniasta ja Italiasta sekä EULEX Kosovo missio ja CPCC. Kriisinhallintakeskus oli koordinaattorina myös Valtioneuvoston projektirahoitushakuun osallistuneessa hankkeessa "Kotiorganisaatiot ja asiantuntijatehtäviin hakeutuminen - kansainvälisen työkokemuksen yhteiset etunäkökulmat" ja partnerina Tampereen yliopiston Johtamiskorkeakoulu. Kolmas hanke, jonka hakua koordinoitiin oli "Selvitys poliisi ja rajavartiokoulutuksen saaneiden naisten haasteista ja mahdollisuuksista hakeutua kansainvälisiin siviilikriisinhallintatehtäviin".
- Projektipartnerin asemassa Kriisinhallintakeskus osallistui seuraaviin Horizon2020-projektirahoitushakuihin: Laurean koordinoima "Improving Effectiveness of Capabilities in EU Conflict Prevention from both Civil and Military Perspective" ja Jyväskylän yliopiston Yhteisöviestinnän laitoksen koordinoima "Inclusive City Resilience" sekä Instan hakema "PREPARE". Sisäministeriön tutkimusrahoitushaussa partneriksi osallistuttiin hankkeissa Poliisiammattikorkeakoulun vetämään projektiin "Päällystökoulutus sisäministeriön hallinnonalalla" ja "Koulutuksen vaikuttavuus ja osaamisen ennakointi sisäministeriön oppilaitoksissa" sekä Rajavartiolaitoksen koordinoimiin "sisäisen ja ulkoisen turvallisuuden rajapinta" ja "Sisäisen turvallisuuden indikaattorit".
- Kriisinhallintakeskuksen toiminnan kehittämistä jatkettiin tasa-arvon ja yhdenvertaisuuden alalla. Kriisinhallintakeskus tuotti selvityksen työstään kansalliseen 1325-toimintaohjelmaan.

Kriisinhallintakeskuksen 1325-ohjausryhmä kokoontui kaksi kertaa. Yhteistyössä UN Women:in Suomen toimiston ja FINCENT:in kanssa laadittiin gender check –list kriisinhallinta- ja rauhanrakentamistehtävissä palveleville. IKI -rahoitteisessa Pohjois-Afrikan rauhanrakentamisarkkitehtuurin kehittämishakkeessa alettiin valmistelemaan gender-koulutuksen toolkit-opasta Afrikassa rauhanrakentamistyötä tekevien tarpeisiin.

- Kriisinhallintakeskuksen työn vaikuttavuuden kehittämistä ja tukemista jatkettiin järjestämällä keväällä ja syksyllä kotiutuneille asiantuntijoille palautetilaisuus "Mission Feedback ja Lessons Learned". Tilaisuuksien palaute analysoitiin ja taulukoitiin sekä tuloksista kerrottiin Kriisinhallintakeskuksen yksiköille esittelemällä selkeitä kehityskohtia ja ehdotuksia toteutukselle. Sama toteutettiin palautteelle, jota kerättiin kyselyiden avulla juuri missiolla tehtävissä aloittaneilta ("osaamistarvekartoitus") ja missiolta kotiutuneilta ("loppukysely" ja "asiakastytytyväisyyskysely"); kyselyt toteutettiin kahdesti vuodessa.
- Asiantuntijoiden systemaattisen palautteen keruuta ja analysointia kehityskohteiden esille tuojana korostettiin myös tutkimuksessa kirjoittamalla artikkeli "Feedback from Finnish Experts on EU CSDP Missions". Tutkimusta tehtiin myös sisäministeriön rahoittaman "1325 ja 2122" -projektien puitteissa, toteuttamalla artikkeli "The Women, Peace and Security Agenda in 1325. Way Forward?". Lisäksi julkaistiin artikkeli "Gendered Civilian Crisis Management". Artikkeleiden päämääränä on kehittää Kriisinhallintakeskuksen osaamista mainituilla osa-alueilla.
- Tutkimustyöhön panostettiin myös tukemalla opinnäytetyöntekijöitä, ja Salla Tikkasen loppu-työ toi ilmi perheen merkitystä kansainvälisen pelastuspalvelun ja kriisinhallintatehtävissä palvelevien hyvinvoinnille ja tehtävissä jaksamiselle. Tämä tukee asiantuntijoiden hyvinvoinnin eteen tehtävää työtä tarvetta kartoittamalla.
- Julkaisuina valmistuivat vuosikertomus 2013 ja FINCENT:in kanssa yhteistyönä artikkelikoelmateos "Best Practices in Comprehensive Crisis Management". Kriisinhallintakeskuksen julkaisutavoite saavutettiin, ja julkaisut tekevät Kriisinhallintakeskuksen toimintaa tunnetuksi laajemmalti.

Taulukko 15. Suoritteet.

	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Tavoitteet	2014 Toteuma
Koulutettavapäivät UM (predeployment, feedback)	214	449		360
Koulutettujen määrä, kehysrahoitus Skh	142	282	150	200
naisia/miehiä Huom. pelkästään peruskursseilla 87 hlöä	48/94	94/188		69/130
Koulutettujen määrä, perehdytys ja palautekoulutukset	114	132		154
Ehdolle asetetut asiantuntijat Skh	120	202		196
- joista naisia/miehiä	49/71	60/142		74/122
- joista tehtävään valitut	63	88		86
- joista naisia/miehiä	21/42	28/56		34/52
Viranomaisraportointi	14	14		
- joista kuukausiraportit	12	12		12
- joista erityisselvitykset	2	2		
Julkaisujen määrä,	5	4	4	4
- joista tieteellisiä artikkeleita	0			3
Kansallisten yhteistyöhankkeiden määrä	6	5	5	4
Kansainvälisten yhteistyöhankkeiden määrä	11	13	13	5

Ulkoasiainministeriön arviomäärärahalla toteutettujen koulutustilaisuuksien määrä pysyi vuonna 2014 ennallaan. Perehdytyskoulutuksien osallistujamäärät kasvoivat edellisestä vuodesta mutta osa nopeasti toteutetuista perehdytyskoulutuksista oli lyhyempiä, mistä johtuen koulutettavapäiviä kertyi vähemmän kuin vuonna 2013. Siviilikriisinhallinnan koulutettujen määrän lasku johtui vähentyneistä erikoiskurssien määristä. Kansainvälisten yhteistyöhankkeiden määrä oli odotettua pienempi, sillä odotetut hankehaut eivät avautuneet tai niissä ei menestytty. Joka tapauksessa 13 kansainvälisen yhteistyöhankkeen määrä on Kriisinhallintakeskuksen resurssit huomioiden varsin korkea.

Taulukko 16. Palvelukyky ja laatu.

	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Tavoite ¹	2014 Toteuma
Hakeneiden lukumäärä / aloituspaikat (EU Concept Core -kurssi ja EUPol kurssit), - joista naisten määrä	3,9 2,0	4,63 3,25		2,88 3,00
Peruskursseille hakeneet ulkomaalaiset / koulutuksiin valitut Skh	1,52	5,0	-	2,11
Valitut asiantuntijat / ehdolle asetetut	0,52	0,44	0,4	0,44
Palanneet / palautetilaisuuteen osallistuneet asiantuntijat Skh Kvp	74/72	56/42		82/64 19/ 19
Perus- ja erityiskoulutusten palaute (laatuasteikolla 1 – 5)	4,4	4,56		4,59
Perehdyttämiskoulutusten palaute (laatuasteikolla 1 – 5)	4,04	4,27		4,42
Asiakastyytyväisyys- ja/tai osaamiskysely asiantuntijoille	0	1		4
360 asteen arviointianalyysi	0	0		
Rekrytointi- ja tiedotustilaisuuksien määrä ja saavutettavuus	2	1		5
Kansallista ja kansainvälistä vuorovaikutusta edistävien seminaarien määrä	6	4	4	7

Vuoden 2014 aikana 196:sta ehdolle asetetusta suomalaisesta SKH-asiantuntijasta 86 tuli valituksi mission toimesta. Valintaprosentti pysyi vuonna 2014 samalla (noin 44 %) tasolla verrattuna vuoteen 2013, mikä on erinomainen saavutus samalla kun rekrytoinneissa huomioitiin entistä enemmän naisten osuuden sekä avaintehtävien ja uusien asiantuntijoiden määrän nostaminen. Henkilöstöyksikkö laati selvityksen suomalaisten asiantuntijaehdokkaiden valitsematta jäämisen syistä EU-missioilta vuonna 2014 saatujen ei-valintakirjeiden perusteella. Selvitys osoitti, että eniten käytetty perustelu suomalaisten ehdokkaiden ei-valinnoille oli riittämätön kokemus. Eri-tyisen huomiolle pantavaa selvityksen tuloksissa oli kuitenkin se, että suuri osuus suomalaisten ehdokkaiden ei-valinnoista perustui siihen, ettei haettu paikka ollut enää auki valintaprosessin päättyessä. Kaikista ei-valinnoista 15 prosenttia oli perusteltu tällä syillä. Läpimenoprosentin ylläpitämisen nykyisellä tasolla uskotaan olevan haasteellista vuonna 2015 EULEX Kosovo mission henkilömäärän pienentyessä ja EUPOL Afghanistan -mission uudelleenorganisointien alkaessa sekä EUBAM Libya -mission supistuessa entisestään. Tämä on lisännyt kansainvälistä kilpailua siviilikriisinhallinnan asiantuntijatehtävistä ja erityisesti avainpaikoista.

¹ TTS=hakeneet/valitut

Taulukko 17. Taloudellisuus.

	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Tavoite	2014 Toteuma
Siviilikriisinhallinnan kustannukset € / vuosi netto	1 642 040	1 493 639	1 374 000	1 383 965
Koulutuskustannukset, Skh sis. yleiskulut	766 936	694 697	-	604 900
Koulutettavapäivän keskim. kustannus (enintään) Skh perus, erikois, EU, IKI, PDT ja LL	640	450	460	361
Keskimääräinen kustannus per kurssilainen Skh (enintään) ks. ed.	5 401	2 463		1 985
Keskimääräinen kustannus per kurssilainen Kvp (enintään) kehys, arviomr, EU, ulkop.	5 267	2 709		1 244
Palvelussuhteen keskimääräinen kustannus (SM) (enintään) sis. yleiskulut	4 470	5 468	4 100	4 661
Projekti- ja kehittämisyksikkö kustannukset sis. yleiskulut	434 288	174 853	100 000	197 200

Siviilikriisinhallinnan kustannukset laskivat edellisvuodesta.

Projekti- ja kehittämisyksikön kustannusten laskutavoite 2014 jäi saavuttamatta, sillä ulkopuolista rahoitusta ei saatu hankittua tavoitteiden mukaisesti. Säästämistä Projekti- ja kehittämisyksikössä kuitenkin toteutettiin, sillä yksikkö toimi kaksi kuukautta ilman tutkimus- ja kehittämiskoordinaattoria ja kehittämispäällikön tehtävän palkkaluokka oli yksikönpäälliköiden normaalia palkkaluokkatasoa asteen alempi koko vuoden.

Taulukko 18. Tuottavuus.

	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Tavoite	2014 Toteuma
Koulutettujen määrä per koulutukseen käytetyt htv:t Skh (vähintään)		123		127
Perehdytys- ja palautekoulutettujen määrä / koulutukseen käytetyt htv:t (UM)		256 (54)		256 ²
Koulutettavapäivien määrä per koulutukseen käytetyt htv:t Skh (vähintään) perus, erikois, EU, ulkop.		668	300	699
Palvelussuhteiden määrä per rekrytointiin käytetyt htv:t (vähintään).		39		17
Koulutettavapäivien määrä / perehdytys- ja palautekoulutukseen käytetyt htv:t		600 (146)		600
Ehdolle asetetut / htv (Skh)		72		25
Lähetetyt asiantuntijat/htv (Skh)		31		10

Taulukko 19. Suoritteet / kansainvälinen pelastuspalvelu (sisältää arviomäärärahasuoritteet).

	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Tavoite	2014 Toteuma
Koulutettavapäivät, Kvp kehys, arviomr. EU, ulkopuolinen	696	251	965	1 338
Koulutettujen määrä, Kvp kehys, arviomr. EU, ulkopuolinen	97	246	200	379
- joista naisia / miehiä	41/56	70/176		70/309
Kvp asiantuntijat valmiudessa	267	258		263
- josta naisia / miehiä	22/245	29/229		28/235
Kvp asiantuntijoita tehtäviin	9	15	20	21
- joista naisia / miehiä	0/5	1/14		6/15

BI-raportoinnista on otettu työajankohdennuksesta HTV-luvut toiminnoittain, joiden avulla laskettu vuoden 2014 vertailuluvut. Koulutukseen käytetyt htv:t käytetty "asiantuntijoiden koulutus"-toimintoa (3,0htv), rekrytoinnin htv:t muodostuu "varautuminen"-toiminnosta (1,2htv).

Valmiuden koulutettavapäivät vuonna 2014 muodostuivat perehdytyskoulutuksista, palautetilaisuuksista ja osallistumista kolmeen EU:n pelastuspalvelumekanismiin harjoitukseen. Osallistumiset harjoituksiin lisäsivät huomattavasti koulutettavapäiviä.

² Htv-määrä perehdytys- ja palautekoulutuksen koulutettavapäivistä ja koulutetuista (UM) raportoitu, mutta henkilöstökulut kohdistuvat SM kehysrahoitukseen.

Taulukko 20. Taloudellisuus.

	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Tavoite	2014 Toteuma
Kv-pelastuspalvelun kustannukset, €/vuosi, netto	839 851	1 230 776	-	980 581 ³
Koulutuskustannukset, Kvp, sis. yleiskulut	510 864	666 433		471 446 ⁴
Koulutettavapäivän keskimääräinen kustannus Kvp sis. yleiskulut	163	761	345	352 ⁵

Kansainvälisen pelastuspalvelun talouden luvut ovat pääosin pysyneet tavoitteissaan. Arviomäärärahasta jäi pieni osa käyttämättä. Koulutettavapäivien tavoitetta korkeampaan kustannukseen on monta syytä, mutta yksi suurimmista on palkkojen kohdennuksiin liittyvä. Koska arviomäärärahaan ei voida kohdistaa palkkoja, siirtyy kaikki arviomäärärahalla toteutettujen harjoitusten palkkakustannukset kehykseen ja sen kautta kehyksen koulutettavapäivien keskimääräisen kustannuksen vertailulukuun. Koulutettavapäivän keskimääräisessä kustannuksessa päästiin hyvin lähelle tavoitetta, koska EU-harjoituksiin osallistumiseen saatiin korvausta matkakustannuksiin.

Taulukko 21. Tuottavuus (sisältää myös projektirahoitettavat suoritteet).

	2012 Toteuma	2013 Toteuma	2014 Tavoite	2014 Toteuma
Koulutettavapäivien määrä / koulutukseen käytetyt htv:t Kvp		213	260	435 ⁶
Palvelussuhteiden määrä / rekrytointiin käytetyt htv:t Kvp		23		17

³ Kehys- ja arviomääräraha.⁴ Kehys- ja arviomääräraha.⁵ Kehys- ja arviomääräraha sekä ulkopuolinen rahoitus.⁶ htv-lukuun sisältyy arviomäärärahalla tehtyyn koulutukseen liittyvä työ

6 HENKISTEN VOIMAVAROJEN HALLINTA JA KEHITTÄMINEN SEKÄ TIEDONHALLINTA

Pelastusopiston (ml. Kriisinhallintakeskus) henkilöstö- sekä henkilötövuosimäärä väheni hieman edellisvuodesta: henkilöstömäärä oli 127 ja henkilötövuodet 129 (henkilöstömäärässä ja htv:ssä mukana harjoittelijat 7 henkilö/1,9 htv). Henkilötövuositavoite alitettiin ennen kaikkea Kriisinhallintakeskuksessa.

Pelastusopistolla panostettiin erityisesti esimiestoiminnan ja asiajohtajuuden kehittämiseen. 17 pelastusopistolaista aloitti elokuussa 2013 Johtamisen erikoisammattitutkinnon suorittamisen, joka jatkui 2014. Mukana on 85 % kaikista esimiehistä sekä 10 eri toimintojen vastuullista asiantuntijaa.

Hyvää yhteistyötä työterveyshuollon kanssa jatkettiin. Pelastusopiston sairauspoissaolopäivät/henkilötövuosi laskivat 7,12 päivästä 4,5 päivään. Sairaustapausten määrät laskivat edellisvuodesta 3,7%:ia ollen 155. Syöpävaarallisten aineiden kanssa altistuvan henkilöstön biomonitoireinteja tehtiin työterveyshuollon ja työterveyslaitoksen kanssa erillisen suunnitelman mukaisesti. Huolestuttavia altistumisia 2014 ei havaittu.

Tapaturmista johtuvia poissaolopäiviä oli 13, jotka syntyivät neljästä eri tapaturmasta. Näistä yksi oli työmatkalla, yksi työssä ja kaksi virkistystapahtumassa sattuneita. Turvallisuuskoordinaattori on käynyt jokaisen tapaturman läpi ja esitellyt ne ja niistä seuranneet toimenpiteet yhteistoiminta- ja työsuojeluryhmässä. Pelastusopiston tulokorttitavoitteena on 0 tapaturmaa, minkä vuoksi jokaiseen tapaturmaan suhtaudutaan äärimmäisellä kriittisyydellä ja tarkkuudella.

Työtyytyväisyys parani, VMBaron keskiarvo oli 3,5, joka on yli valtion keskiarvon. Työtyytyväisyys koettiin vahvimmaksi hallinto- ja tukipalveluissa (3,6). Tulosta voidaan pitää kohtuullisen hyvänä huomioiden viime vuosien kiihtyneen muutosvauhdin, prosessien aktiivisen kehittämisen, uuden oppimisen sekä resurssien samanaikaisen pienenemisen.

Pelastusopistolaisten keski-ikä nousi hieman ollen 47,6 vuotta. Kuitenkin positiivisena ilmiönä voidaan pitää sitä, että Pelastusopistolla työskenteli kuusi työntekijää, jotka saavuttivat laskennallisen eläkeiän 2014 tai sitä aiemmin. Näin ollen voidaan varovasti arvioida, että Pelastusopisto on tältä osin osallistunut kansallisiin työuran pidentämisen talkoisiin.

Pelastusopistossa otettiin käyttöön Acta - sähköinen asiankäsittelyjärjestelmä, joka oli aiemmin käytössä olleen Asdo -järjestelmän seuraava versio. Pelastusopistossa toteutettiin yksikkökohtaisia ACTA -käyttäjäkoulutuksia, joihin liitettiin vahvasti myös hyvän tiedonhallinnan koulutus. Pelastusopiston prosessipohjainen tiedonhallintasuunnitelma kattaa kaikki Pelastusopiston toimintaprosessit ja toimii näin myös Pelastusopiston laatu järjestelmänä. Vuoden 2014 aikana Actaan avattiin yhteensä 1415 asiaa, joista diaariin 575 kpl. Lausuntopyyntöjä Pelastusopistolle saapui 26 kpl.

Taulukko 22. Henkilöstövoimavarat (PeO+CMC).

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA						
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT		2012	% osuus	2013	% osuus	2014
Toimiala: Pelastusopisto (m.l. CMC)						
						vert. ed. vuoteen (%)
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT						
henkilöstövuodet		135		134,2		128,5
josta PeO		104,0		104		104,7
henkilöstömäärä x)		139		138		127,0
josta PeO		110		111		104
naiset		40	28,8	39	28,3	38
miehet		99	71,2	98	71,0	89
vakinaiset		97	69,8	98	71,0	106
naiset		24	17,3	25	18,1	27
miehet		72	51,8	73	52,9	79
määräaikaiset		48	34,5	39	28,3	21
naiset		15	10,8	14	10,1	11
miehet		27	19,4	25	18,1	10
kokoaikaiset		135	97,1	129	93,5	120
naiset		40	28,8	39	28,3	38
miehet		95	68,3	90	65,2	82
osa-aikaiset		4	2,9	8	5,8	7
naiset		0	0,0	0	0,0	0,0
miehet		4	2,9	8	5,8	7
keski-ikä		45,4	32,7	45,9	33,3	47,6
naiset		44,7	32,2	43,2	31,3	45,1
miehet		45,7	32,9	47,0	34,1	48,7
tehdyn työajan osuus säännöllisestä vuosityöajasta%			80,4		79,8	
kokonaistyövoimakustannukset €/vuosi		7 886 504		8 109 964		7 861 778
tehdyn työajan palkat ja niiden % osuus palkkasummasta		6 444 573	76,0	6 571 052	78,2	6 441 293
välilliset työvoimakustannukset		2 857 670		2 969 193		2 677 004
ja niiden % osuus tehdyn työajan palkoista			56,8		57,8	
2. TYÖHYVINVOINTI						
työtyytyväisyysindeksi				3,4		3,5
lähtövaihtuvuus %			4,5		2,2	
tulovaihtuvuus %			10,1		10,1	
työkyvyttömyyseläkkeelle siirtyminen % henkilöstöstä			0,0		0,0	
sairauspoissaolot työpäivää/htv		9,1		7,5		4,7
työterveyshuolto €/htv *)		702		592		585
(työkunnan ja työtyytyväisyyden edistäminen €/htv)xx)		248		571		723
3. OSAAMINEN						
koulutustasoindeksi		5,4		5,2		5,6
naiset		5,90		5,40		5,90
miehet		5,20		5,20		5,40
koulutus ja kehittäminen €/htv		968		1 326		996
koulutuspanostus työpäivää/htv xxx)		5,5		3,8		2,6
x) Henkilöstömäärässä ja htv:ssä mukana harjoittelijat (7 henkilöä, 1,9 htv)						
xx) Työkunnan ja työtyytyväisyyden raportointi ei vertailukelpoinen vuoteen 2012, koska kyseisenä vuonna ei vielä saatu kaikkia työtyytyväisyyteen liittyviä kuluja raportoitua						
xxx) 2014 lokakuussa otettu käyttöön Kiekun "ammatillisen osaamisen kehittäminen" -poissaolo, johon on ohjeistettu kohdentamaan sekä sisäinen että ulkoinen koulutus. Tämän vuoksi 2014 tieto ei vielä täysin vertailukelpoinen, koska kaikki sisäinen koulutus ei vielä mukana.						

Taulukko 23. Henkilöstövoimavarat CMC.

SISÄMINISTERIÖN HALLINNONALA							
HENKILÖSTÖVOIMAVARAT		2012	% osuus	2013	% osuus	2014	% osuus
Toimiala: CMC							
							vert. ed. vuoteen (%)
1. HENKILÖSTÖN MÄÄRÄ, RAKENNE JA KULUT							
henkilötyövuodet		31		30,0		23,8	-20,7
henkilöstömäärä x)		28		27		23	-14,8
naiset		16	57,1	14	51,9	13	56,5
miehet		12	42,9	13	48,1	10	43,5
vakinaiset		6	21,4	9	33,3	13	56,5
naiset		4	14,3	4	14,8	7	53,8
miehet		2	7,1	5	18,5	6	46,2
määräaikaiset		22	78,6	18	66,7	10	43,5
naiset		11	39,3	10	37,0	6	60,0
miehet		11	39,3	8	29,6	4	40,0
keski-ikä		40,0		39,0		42,0	7,7
2. TYÖHYVINVOINTI							
työtyytyväisyysindeksi				2,9		3,0	
sairauspoissaolot työpäivää/htv		4,9		2,8		3,5	25,0
3. OSAAMINEN							
koulutustasoindeksi		6,1		5,9		6,3	6,8
x) Henkilöstömäärässä ja htv:ssä mukana harjoittelijat (5 henkilöä, 1,4htv)							
2014 aikana kaikkiaan 38 eri työntekijää.							

7 YMPÄRISTÖASIAT JA KESTÄVÄ KEHITYS

Kuopion kaupunki ympäristölupaviranomaisena antoi päätöksen Pelastusopiston harjoitusalueen ympäristöluvan muutoshakemuksesta marraskuussa 2014. Päätökseen sisältyivät monipalotila- ja lento-onnettomuussimulaattori ja sekä perus- ja hyökkäyskonttien että hirsitalosimulaattorin uudelleensijoitukset ja ympäristön suojaukset.

Harjoitusalueen ympäristövaikutusten osalta lupa- ja valvontaviranomaisena toimii Kuopion kaupungin ympäristö- ja rakennuslautakunta ja sen alainen alueelliset ympäristöpalvelut. Myös Pohjois-Savon ELY -keskus valvoo osaltaan harjoitusalueen ympäristövaikutuksia. Ympäristöluvassa on lupaehtoja päästöjen, ympäristövaikutusten ja laitoksen käytön tarkkailusta ja raportoinnista.

Harjoitusalueen kunnossapidosta vastaava henkilöstö valvoo harjoituspaikkojen käyttöä ja kuntoa päivittäin. Käytännössä jokainen harjoituspaikka valmistellaan etukäteen harjoituksia varten. Hyvällä oman toiminnan valvonnalla ja suunnittelulla pienennetään haitallisia ympäristövaikutuksia.

Vesien tarkkailu

Harjoitusalue on mukana Heinälamminrinteen ja Hepomäen alueen toiminnanharjoittajien jäte-, pinta- ja pohjavesien yhteistarkkailussa. Tarkkailuohjelman mukaisesti vuonna 2014 viemäriin johdettavista prosessijätevesistä otettiin näytteet neljä kertaa, pohjavesinäytteet kaksi kertaa ja pintavesinäytteet kolme kertaa.

Kuopion kaupungin jätevesiverkkoon johdettavia ns. prosessijätevesiä muodostui 4711 m³. Suurin osa prosessijätevesistä syntyy viemäroidyille kentille sataneesta vedestä. Prosessijätevesien laadussa ei ole tapahtunut merkittäviä muutoksia.

Prosessijätevesille on annettu lupaehto helposti syttyvien, syttyvien, myrkyllisten veteen liukenevien liuottimien ja bensiinihiilivetyjen (monosykliset aromaattiset hiilivedyt) pitoisuuksille sekä polyaromaattisten hiilivetyjen pitoisuuksille. Lupaehtojen ylityksiä ei tapahtunut. Pitoisuudet olivat pääosin alhaisempia kuin edellisvuonna.

Pohjavesinäytteitä saatiin viidestä pohjaveden tarkkailuputkesta. Yhdestäkään näytteestä ei löytynyt mineraaliöljyä tai liuottimia. Vuonna 2013 säiliöpalosimulaattorin lähellä olevasta pohjavesiputkesta oli löytynyt vähäinen määrä öljyä.

Pintavesiä tarkkaillaan neljässä pisteessä. Tuloksissa ei ilmennyt harjoitusalueen toiminnasta aiheutuvia muutoksia. Ympäristön pintavedet ovat tavanomaisia maastotyyppin mukaisia vesiä. Niin sanotun konttikentän alapuolisesta ojasta ei saatu näytettä lainkaan, sillä oja oli kuiva. Ojaan ei pääse enää konttikentän sammutusvesiä, ja Pelastusopisto tulee esittämään tarkkailupisteen poistamista tarkkailuohjelmasta.

Ilmanlaadun tarkkailu

Pelastusopiston harjoitusalue on mukana Kuopion seudun ilmanlaadun yhteistarkkailussa. Vuonna 2014 harjoitusalueen ympäristössä ei tehty ilmanlaatumittauksia. Ilmanlaatua seurataan silmämääräisesti, päästöt lasketaan poltettavien materiaalien vuosikulutuksesta.

Polttoharjoitusten päästöt kasvoivat jonkin verran. Tämä johtuu poltettavan puuaineksen määrän kasvusta edellisvuoteen verrattuna. Määrät ovat edelleen selvästi pienempiä kuin esimerkiksi vuosina 2010-2011, mutta korkeampia kuin vuosina 2012-2013.

Sammutusharjoituksissa muodostuvat savukaasupäästöt ovat aina lyhytaikaisia, ykkösmuuteista ehkä pariinkymmenen minuuttiin kerrallaan kestäviä päästöjä. Päästöjen vaikutus ilmanlaatuun on vähäinen, eikä harjoitusalueen ulkopuolella toiminnasta aiheudu ilman laadun huononemista.

Vuoden 2014 aikana ei tehty merkittäviä ilmansuojeluinvestointeja.

Harjoitusalueella käytettiin vuonna 2014 noin 420 romuajoneuvoa, joista valtaosa liikenneonnettomuusharjoituksissa. Autot toimitetaan harjoitusalueelle kuivattuina, ts. niistä on poistettu kaikki nesteet ja muut ongelmajätteet. Liikenneonnettomuusharjoituksissa opetellaan turvalista autosta pelastamista ja auton käsittelyä. Harjoituksissa poltettiin vuonna 2014 noin 35 autoa. Polttamiseen on ympäristöluvassa myönnetty lupa sanamuodolla "harjoituksissa poltettavien romuajoneuvojen määrä tulee minimoida". Ajoneuvopalojen sammuttaminen on olennainen osa pelastustoimintaa, ja sitä tulee voida harjoitella myös todellisilla paloilla.

Jätteet

Harjoitusalueelta toimitettiin jätteitä käsittelyyn seuraavasti: loppusijoitettavaa yhdyskuntajätettä 3,0 tonnia, rakennusjätettä 17,9 tonnia, murskattavaa puujätettä 5,0 tonnia, lajiteltavaa energiajätettä 10,2 tonnia, öljynerotuskaivojen lietteitä 6,5 tonnia ja jäteöljyä 0,1 tonnia.

Häiriö- ja onnettomuustilanteet

Harjoitusalueella ei tapahtunut ympäristön kannalta merkittäviä häiriö- tai onnettomuustilanteita vuonna 2014.

Kestävä kehitys korjausrakentamisessa

Keskeisin korjausrakentamisen toimenpide vuonna 2014 oli Pelastusopiston A-rakennuksen lasikaton täysi uusiminen. Saneeraustyötä tehtiin varhaisesta keväästä alkaen ja uusintatyö keskeisiltä osiltaan saatiin valmiiksi vuoden 2014 loppuun mennessä. Saneerauksen yhteydessä lasikattorakenteesta saatiin aiempaa energiatehokkaampi. Hankeen rinnalla saneerattiin myös muita lasiseinärakenteita.

2014 saatiin päätökseen Senaatti –kiinteistöjen kanssa vuonna 2013 aloitettu energiakartoitus Pelastusopiston ja harjoitusalueen osalla. Kartoituksen tuloksia voidaan hyödyntää osana tulevia korjausrakentamisen hankkeita.

Edellisillä toimenpiteillä saavutettiin energiasäästön lisäksi myös taloudellisia säästöjä.

8 RISKIENHALLINTA JA SISÄISEN VALVONNAN ARVIOINTI- JA VAHVISTUSLAUSUMA

Pelastusopiston sisäinen valvonta perustuu sisäministeriön taloussääntöön sekä sitä tarkentavaan Pelastusopiston talousmääräykseen sekä opiston hankinta-, materiaali- omaisuudenhallinta- ja kalustosääntöihin. Lisäksi Kriisinhallintakeskuksessa on tehty erillinen ohje "Varastointi ja kalustohallinto missiossa". 2014 laadittiin myös Sisäisen tarkastuksen ja laillisuusvalvonnan ohje, johon koottiin keskeiset riskienhallinnan ja sisäisen valvonnan vastuut ja toimintaperiaatteet.

Sääntöjen ja ohjeiden keskeisenä tehtävänä toiminnan ohjauksen lisäksi on opiston sisäisen valvonnan organisointi ja vastuuttaminen. Sisäisen valvonnan tehtävänä on varmistaa

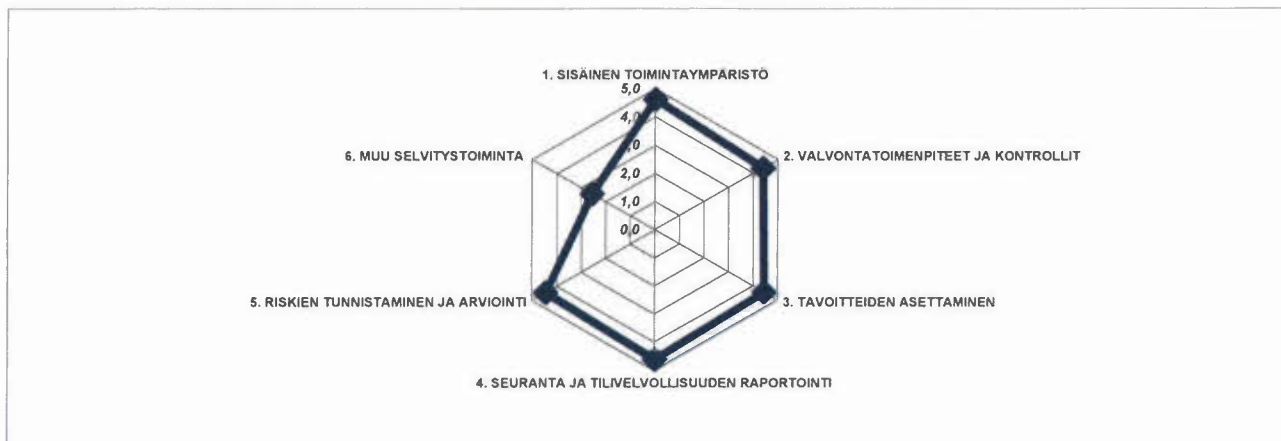
- opiston talouden ja toiminnan laillisuus ja tuloksellisuus
- opiston hallinnassa olevien varojen ja omaisuuden turvaaminen
- oikeiden ja riittävien tietojen saanti opiston taloudesta ja toiminnasta.

Työjärjestyksessä on määritelty johdon ja yksikön päälliköiden vastuut myös sisäisen valvonnan näkökulmasta.

Uuden työntekijän perehdytyksessä painotetaan muun muassa virkapuhelinten, matkustuksen, ajoneuvojen ja taksien käyttöperiaatteita. Sisäinen valvonta Pelastusopistossa on osa johtamista ja sisäinen valvonta kuuluu toimintojen vastuuhenkilöiden tehtäviin. Erillistä sisäisen tarkastajan virkaa ei ole katsottu tarkoituksenmukaiseksi perustaa noin sadan henkilön organisaatioon.

Pelastusopiston sisäisen valvonnan ja siihen liittyvän riskienhallinnan asianmukaisuutta ja riittävyyttä arvioitiin tammi-helmikuussa 2015 Sisäisen valvonnan arviointi -lomakkeella. Arviointikyselylomake lähetettiin johdon, johtoryhmän ja esimiesten edustajille sekä turvallisuuskoordinaattorille (yhteensä yhdeksälle virkamiehelle). Vastauksia saatiin 8/9. Suoritetun itsearvioinnin perusteella voidaan todeta, että organisaation sisäinen toimintaympäristö on hyvällä tasolla. Muun selvitystoiminnan osa-alueella keskiarvot jäävät heikoiksi johtuen siitä, että Pelastusopisto ei ole vielä tässä vaiheessa katsonut tarkoituksenmukaiseksi osallistua laatupalkintokilpailuun tai tehdä säännönmukaista ulkoista auditointia.

Riskienhallintaprosessia ei voitu toteuttaa täysin vuosikellon mukaisesti resurssipulan vuoksi. Graniten strategiset riskit kuitenkin päivitettiin kokonaisuudessaan vastuuhenkilöiden osalta.

Kuva 1. Sisäisen valvonnan arvioinnin osiot ja keskiarvot 2014.

Arviointi- ja vahvistuslausuma:

Olen arvioinut, täyttääkö Pelastusopiston sisäinen valvonta ja siihen kuuluva riskienhallinta sille talousarvioasetuksen 69 §:ssä säädetyt tavoitteet, ja todennut, että sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan menettelyt ovat olennaisilta osiltaan riittäviä ja täyttävät niille asetetut tavoitteet. Pelastusopiston sisäistä valvontaa ja riskienhallintaa on arvioitu edellä tässä kappaleessa kuvatulla tavalla. Tehdyn arvioinnin perusteella voidaan todeta, että sisäinen valvonta ja riskienhallinta Pelastusopistossa ei sisällä olennaisia puutteita.

Rehtori Mervi Parviainen

9 ARVIOINTIEN TULOKSET

Pelastusopistossa toteutettiin CAF- arviointi 2013-2014. Arviointi toteutti henkilöstöstä koottu itsearviointityöryhmä. Arviointiraportissa keskeisimmät kehittämiskohteet olivat: 1) Työjärjestyksen päivittäminen, 2) Strategiaproessin kehittäminen, 3) Prosessien päivitykset sekä 4) Kumppannuksien ja työelämälähtöisen koulutuksen kehittäminen. Työjärjestys päivitettiin (voimassa 1.2.2015 alkaen) sekä prosessien päivitys aloitettiin (valmiina 5/2015). Strategiaproessia pyrittiin tehostamaan yhteistyössä sisäministeriön kanssa, jotta TTS- ja tulostavoiteprosessit olisi saatu paremmin vastaamaan Pelastusopiston sisäistä toiminnan suunnittelua. Tämä osoittautui kuitenkin haastavaksi johtuen valtionhallinnon ja Pelastusopiston poikkeavista suunnittelusykeistä. Kehitystyötä jatketaan kuitenkin myös vuonna 2015.

Tilintarkastaja teki sekä tilintarkastuksen keväällä 2014 (koskien vuotta 2013) että erityistarkastuksen syksyllä 2014. Tilintarkastajan vuosiyhteenvedossa todettiin, että 2013 osalta tilinpäätös oli toteutettu säädösten ja ohjeiden mukaisesti. Toiminnallinen tehokkuus oli esitetty oikein ja riittävällä tarkkuudella. Erityistarkastuksessa syksyllä 2014 tarkastettiin mm. ylityöt ja työsaldot. Näiden tarkastusten tulokset on huomioitu Pelastusopiston toiminnassa, toiminnan kehittämisessä sekä sisäisen tarkastuksen ja laillisuusvalvonnan suunnitelmassa 2015. Lisäksi tarkastuksen osalta toteutettiin myös työajan hyväksymisiin/saldoylityksiin liittyviä korjaustoimenpiteitä Kriisinhallintakeskuksessa.

10 TILINPÄÄTÖSLASKELMAT JA -ANALYYSIT

10.1 Rahoituksen sekä tulo- ja kulurakenteen analyysi

Määrärahat

Viraston vuoden 2014 talousarviorahoitus muodostui seuraavasti:

1. Tulossopimuksessa sovitut määräraha-kehitykset vuodelle 2014:

26.30.01.1	Koulutuksen varsinaiset toimintamenot	11 142 000,00
26.01.232	Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet	1 374 000,00
26.30.01.3	Kansainvälinen pelastuspalvelu	450 000,00
26.30.20	Eriyismenot	770 000,00
		<u>13 736 000,00</u>

Taulukko 24. Pelastusopiston kaikki toteutuneet määrärahat hallinnonaloittain.

Määrärahat vuonna 2014	
SM:n myöntämät määrärahat	13 760 571,00
UM:n myöntämät määrärahat	16 400 000,00
Kaikki myönnetty määrärahat yhteensä	30 160 571,00

2. Muut määrärahan myöntöpäätökset momenteittain vuonna 2014:**4.13.26.01.23**

24.6.2014	Siviilikriisinhallinnan kotimaanvalmiudet	9 571,00
4.11.2014	Siviilikriisinhallinnan kotimaanvalmiudet	15 000,00

24 571,00**24.10.21.01**

28.2.2014	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	13 000 000,00
4.11.2014	Siviilihenkilöstön osallistuminen kriisinhallintaan	3 300 000,00

16 300 000,00**24.90.68**

28.7.2014	Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö	100 000,00
-----------	--	------------

Muut määrärahan myöntöpäätökset yhteensä**16 424 571,00**

Taulukko 25. Ulkopuolinen hankerahoitus Pelastusopistolla 2014.

	2012	2013	2014
EU-rahoitus	526 283	508 866	461 743
ESR-rahoitus	208 601	70 644	55 666
EAKR-rahoitus	489 408	91 799	514 847
Palosuojelurahasto	377 949	146 147	178 149
Muu kansallinen erillisrahoitus	264 499	321 150	242 597
Yhteensä	1 866 739	1 138 605	1 453 001

Pelastusopiston ulkopuolinen hankerahoitus kohosi 1 453 001 euroon. Ylivoimaisesti merkittävin yksittäinen rahoituskohde oli Pelastusopiston harjoitusalueelle osittain EAKR- rahoitettu moni-palosimulaattori, mihin kirjattiin tuottoja vuodelle 2014 = 496 646 euroa. EU- rahoitukset olivat varsin lähellä edellisvuoden tasoa. EU- rahoituksia saatiin Pelastusopiston tutkimusprojekteihin ja Kriisinhallintakeskukselle projekteihin. Palosuojelurahaston rahoitti Pelastusopiston tutkimus- ja kehittämispalveluiden tutkimustoimintaa. Euromäärässä ei tapahtunut merkittävää muutosta. ESR- rahoitus liittyy SELKO- projektiin sekä pieneltä osin OSLI- projektiin. Muu kansallinen rahoitus käsitti tuottoja mm. Ulkoasianministeriltä ja Tekesiltä.

Taulukko 26. Pelastusopiston tulojakauma.

Tulojakauma vuosina 2011 - 2013 *	2012	2013	2014	Muutos -%
Maksullinen toiminnan tuotot	757 972	864 829	1 002 169	+ 16 %
Vuokratulot	313 147	322 149	360 894	+ 12 %
AMK-tulot **	2 064 612	1 850 702	1 685 399	- 9 %
Kaluston myyntituotot	126 845	55 800	42 100	- 25 %
Muut tuotot	2 726 683	2 116 741	1 937 932	- 8 %
Yhteensä	5 989 259	5 210 131	5 028 495	- 3 %

* ei sisällä UM:n rahoittamaa toimintaa

** AMK-tulot bruttona. AMK-tulot nettona = bruttorahoitus - hallintopalvelumaksu 4 %.

Maksullinen toiminta käsitti mm. täydennyskoulutuksia elinkeinoelämälle, kunnille ja kuntayhtymille. Maksullisessa toiminnassa erityisesti liiketaloudellisten suoritteiden tuotot kohosivat vertailuvuoteen nähden. Erityisesti Finavia- yhteistyö toi lisää tuottoja. Palopäällystö (amk) koulutukseen saatu rahoitus Savonia ammattikorkeakoululta kutistui bruttona 9 prosenttia. Euroissa tämä tarkoitti 165 303 euroa. Savonia ammattikorkeakoulun Pelastusopistolle maksama palopäällystön koulutuksen rahoitus on kutistunut useana vuotena peräkkäin. Vuokratuotot käsittävät tuottoja mm. Pelastusopiston kurssihotellista, asuntolasta tai kaluston vuokrauksista. Merkittäviä yksittäisiä tapahtumia, mitkä vaikuttivat vuokratuottoihin, olivat Nesteralli sekä Kalevan kisat 2014. Kaluston myyntituottoihin kirjattiin muutaman ajoneuvon myyntituotot. Muut tuotot olivat projekteihin liittyviä yhteisrahoitteisen toiminnan tuottoja sekä poikkeuksellisen hätäkeskuspäivystäjäkoulutuksen tuottoja Hätäkeskuslaitokselta.

Taulukko 27. Pelastusopiston menojakauma.

Menojakauma vuosina 2012 - 2014 *	2012	2013	2014	Muutos -%
Henkilöstökulut	8 236 294	8 659 133	8 171 081	- 6 %
Vuokrat	4 228 562	4 474 285	4 239 965	- 5 %
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	1 778 419	1 375 272	1 749 585	+ 27 %
Palvelujen ostot	4 068 341	3 701 409	3 468 285	- 6 %
Muut kulut	130 712	163 957	145 887	- 11 %
Matkakulut	734 664	696 414	681 679	- 2 %
Investointien hankintamenot	784 055	882 372	1 474 241	+ 67 %
Yhteensä	19 961 047	19 952 841	19 930 724	+ 0 %

* ei sisällä UM:n rahoittamaa toimintaa

Pelastusopiston kokonaismenot olivat hyvin lähellä edellisvuosien 2012 – 2013 tasoa. Kokonaismenot olivat 19 930 724 euroa. Menot on eritelty yläpuolella olevassa taulukossa 7 eri menoerään. Henkilöstömenot kutistuivat sekä Pelastusopiston koulutuksen varsinaisissa toimintamenoissa että Kriisinhallintakeskuksella. Osa muutoksesta on luontaista vuosien välillä tapahtuvaa vaihtelua (esim. tutkimushankkeiden määrä ja laajuus tai ylimääräiset kurssit (Hätäkeskus-

päivystäjäkoulutus). Toisaalta yksiköissä myös toimittiin kriisitietoisemmin. Aineet, tarvikkeet ja tavarat menoerässä tapahtui kohoamista. Yksiköissä tehtiin korvaushankintoja, esimerkiksi tekniikassa hankittiin paineilmahengityslaitteita. Palvelujen ostojen kutistumiseen vaikutti keskeisimmin hätäkeskusopetusyksikössä poliisitoimenjaksojen määrän väheneminen. Ylimääräisiä kursseja toteutettiin vähemmän kuin edellisvuotena. Matkamenot käsittävät sekä oman henkilökunnan että Pelastusopiston ulkopuoliset henkilöiden esim. varautumiskoulutuskustannuksia. Pelastusopiston henkilökunnan matkakustannukset olivat edellisvuoteen nähden laskussa. Investointeja toteutettiin suunnitellusti edellisvuotta enemmän. Suurin investoinneista oli harjoitusalueelle toteutettu monipalosimulaattori (mihin saatiin myös EAKR- rahoitusta).

Taulukko 28. Pelastusopiston henkilöstön matkakulujen kehitys 2010-2014.

Vuosi	PeO		CMC	
	€	muutos-%	€	muutos-%
2010	258 657	-6,28	218 184	17,45
2011	226 786	-12,32	191 328	-12,31
2012	188 839	-14,67	170 947	-9,34
2013	185 863	-1,31	242 219	37,25
2014	179 016	-3,63	169 634	-42,46

Pelastusopiston henkilöstön matkakulut kutistuivat edellisvuodesta selvästi. Muutos oli merkittävintä Kriisinhallintakeskuksessa, missä matkakulut laskivat 42,46 prosenttia. Kriisinhallintakeskuksen toimintaympäristö on luonnollisesti kansainvälinen ja toiminta perustuu vankkaan sidosryhmäyhteistyöhön, joten matkakulujen osuus on huomattava.

Varautumiskoulutus on pääsääntöisesti muualla tapahtuvaa kouluttamista, joten virkamatkojen määrä on aina verrannollinen Pelastusopiston ulkopuolisten koulutusten/harjoitusten määrään. Pelastusopiston osalta on todennäköisesti 2014 saavutettu melko optimaalinen tulos, eikä lähitulevaisuudessa enää aseteta kovin suuria odotuksia matkakustannusten merkittävään väheneeseen. Matkakulut ovat laskeneet jo usean vuoden ajan.

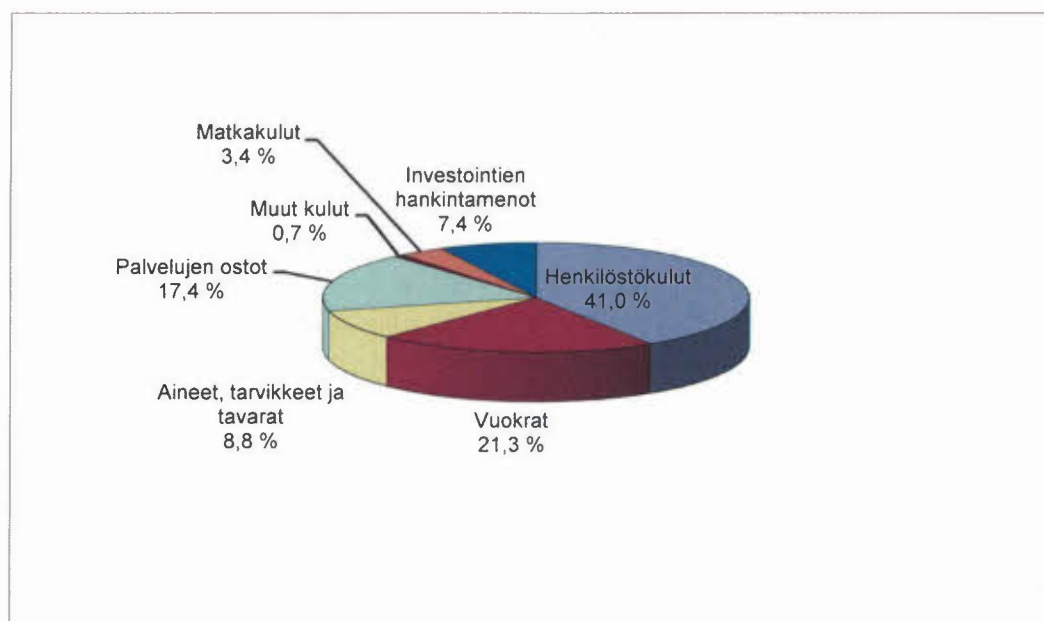
2014 matkakulujen kutistumiseen vaikuttaneita tekijöitä olivat CMC:ssa mm.:

- Operaatiomatkoja tehtiin vain Ukrainaan
- Kairon IKI-hankkeeseen liittyvien lentojen hinnat laskivat vuonna 2014
- Kairon IKI-hankkeessa oli vähemmän koulutuksia, joten virkamatkoja oli määrällisesti vähemmän
- Vuokra-autojen kulut kasvoivat, joka tarkoittaa, että enemmän matkoja tehtiin maitse ei lentäen.

Taulukko 29. Matkakustannusten kehitys eriteltynä (Pelastusopisto ml. Kriisinhallintakeskus).

Vuosi	Päivärahat		Kilometrikorvaukset		Matkustuspalvelut		Yhteensä	
	€	muutos-%	€	muutos-%	€	muutos-%	€	muutos-%
2010	102 480	1,82	13 400	-7,55	360 961	4,13	476 841	3,26
2011	90 980	-11,22	13 710	2,32	313 424	-13,17	418 114	-12,32
2012	86 464	-4,96	9 436	-31,18	263 913	-15,80	359 813	-13,94
2013	99 399	14,96	12 286	30,21	316 397	19,89	428 082	18,97
2014	84 750	-14,74	10 959	-10,80	252 942	-20,06	348 651	-18,56

Kaavio 3. Menojakauma 2014.

Henkilöstömenot säilyivät luonnollisesti Pelastusopiston keskeisimpänä menoeränä. Henkilöstömenojen osuus kokonaismenoista kutistui vuodesta 2013, koska menoerä kutistui ja menojen kokonaissummassa ei tapahtunut olennaista muutosta. Vuokramenot on toinen keskeinen menoerä, nyt niiden osuus oli 21,3 prosenttia kokonaismenoista. Pelastusopiston toiminnassa on investoitu paljon infraan, mikä näkyy kustannusrakenteessa. Opintososiaalisiin etuihin liittyvät kurssihotelli ja asuntola kohottavat vuokramenoja. Palvelujen ostot olivat 17,4 prosenttia kokonaismenoista, aineet, tarvikkeet ja tavarat 8,8 prosenttia. Investointien osuus kohosi, koska vuonna 2014 investoitiin edellisvuotta enemmän. Matkakulut olivat 3,4 prosenttia kokonaismenoista, vuonna 2013 = 3,5 prosenttia.

Edustuskulut

Virastopäällikön edustuskulut vuonna 2014 olivat 13 315,81 euroa. Edustuskulut kohosivat edellisvuodesta (9 418,22 euroa). Edustuskuluista 7 638,51 euroa muodostui lukukauden päätösjuhlista. Loput edustuskuluista olivat lähinnä virastopäällikön isännöimillä vierailuilla tarjottu ruoka - tai kahvitarjoilut henkilöstöravintolassa. Koulutustilaisuuksiin liittyviä tarjoiluja ei ole katsottu virastoissa edustuskuluiksi.

10.2 Tilinpäätöslaskelmat

Tuotto- ja kululaskelma

Taulukko 30. Tuotto- ja kululaskelma 2014 ja 2013.

	1.1. – 31.12.2014		1.1. – 31.12.2013	
Toiminnan tuotot				
Maksullisen toiminnan tuotot	1 002 169		864 829	
Vuokrat ja käyttökorvaukset	360 895		322 049	
Muut toiminnan tuotot	<u>3 485 940</u>	4 849 004	<u>3 874 006</u>	5 060 884
Toiminnan kulut				
Aineet, tarvikkeet ja tavarat				
Ostot tilikauden aikana	1 906 060		1 519 600	
Varastojen lisäys	- 13 666		- 4 026	
Henkilöstökulut	21 302 189		19 084 569	
Vuokrat	4 246 504		4 487 800	
Palvelujen ostot	3 770 376		4 079 718	
Muut kulut	3 080 501		2 612 155	
Valmistus omaan käyttöön	- 0		- 2 844	
Poistot	762 316		798 660	
Sisäiset kulut	<u>48 392</u>	- 35 102 672	<u>26 316</u>	- 32 601 948
Jäämä I		- 30 253 668		- 27 541 064
Rahoitustuotot ja -kulut				
Rahoitustuotot	517		- 45	
Rahoituskulut	<u>- 54</u>	463	<u>- 875</u>	- 920
Satunnaiset tuotot ja kulut				
Satunnaiset tuotot	825		3099	
Satunnaiset kulut	<u>0</u>	825	<u>- 105</u>	<u>2 994</u>
Jäämä II		- 30 252 380		- 27 538 990
Siirtotalouden tuotot ja kulut				
Tuotot				
Käyttötalouden tuotot rahastotaloudesta	<u>178 149</u>	178 149	<u>146 146</u>	146 146
Kulut				
Käyttötalouden kulut kotitalouksille	<u>13 209</u>	13 209	<u>19 044</u>	19 044
Jäämä III		-30 087 440		- 27 411 888
Tuotot veroista ja pakollisista maksuista				
Perityt arvonnalisäverot	75 449		57 894	
Suoritetut arvonnalisäverot	<u>- 2 281 698</u>	- 2 206 249	<u>- 2 061 516</u>	- 2 003 622
Tilikauden tuotto-/kulujäämä		<u>- 32 293 689</u>		<u>- 29 415 510</u>

Taselaskelma

Taulukko 31. Tase vastaavaa 2014 ja 2013.

VASTAAVAA	31.12.2014		31.12.2013	
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET				
Aineettomat hyödykkeet				
Aineettomat oikeudet	46 031		63 310	
Muut pitkävaikutteiset menot	<u>657 221</u>	703 252	<u>745 348</u>	808 658
Aineelliset hyödykkeet				
Rakennelmat	396 431		281 684	
Rakenteet	1 379 249		1 467 595	
Koneet ja laitteet	1 038 471		1 025 622	
Kalusteet	704		2 817	
Muut aineelliset hyödykkeet	2 500		2 500	
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	<u>1 032 303</u>	3 849 658	<u>194 962</u>	2 975 180
KÄYTTÖOMAISUUS JA MUUT PITKÄAIKAISET SIIJOITUKSET YHTEENSÄ		4 552 910		3 783 838
VAIHTO- JA RAHOITUSOMAISUUS				
Vaihto-omaisuus				
Aineet ja tarvikkeet	<u>131 577</u>	131 577	<u>117 911</u>	117 911
Lyhytaikaiset saamiset				
Myyntisaamiset	171 350		149 308	
Siirtosaamiset	744 595		414 080	
Muut lyhytaikaiset saamiset	<u>264 668</u>	1 180 613	<u>736 099</u>	1 299 487
Rahat, pankkisaamiset, ja muut rahoitusvarat				
Kassatilit	<u>0</u>	0	<u>0</u>	0
Sisäisen rahaliikkeen tilit	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>	<u>0</u>
VAIHTO- JA RAHOITUS-OMAISUUS YHTEENSÄ		1 312 190		1 417 398
VASTAAVAA YHTEENSÄ		<u>5 865 100</u>		<u>5 201 236</u>

Taulukko 32. Tase vastattavaa 2014 ja 2013.

VASTATTAVAA	31.12.2014		31.12.2013	
OMA PÄÄOMA				
Valtion pääoma				
Valtion pääoma 1.1.1998	3 922 479		3 922 479	
Edellisten kausien pääoman muutos	- 3 002 365		- 1 237 979	
Pääoman siirrot	33 463 871		27 651 123	
Tilikauden kulujäämä	<u>- 32 293 690</u>	2 090 295	<u>- 29 415 509</u>	920 114
OMA PÄÄOMA YHTEENSÄ		2 090 295		920 114
VIERAS PÄÄOMA				
Lyhytaikainen				
Saadut ennakot	214 703		248 605	
Ostovelat	989 107		1 709 346	
Tilivirastojen väliset tilitykset	506 545		500 329	
Edelleen tilitettävät erät	421 743		413 571	
Siirtovelat	<u>1 642 707</u>	3 774 805	<u>1 409 271</u>	<u>4 281 122</u>
VIERAS PÄÄOMA YHTEENSÄ		3 774 805		4 281 122
VASTATTAVAA YHTEENSÄ		<u>5 865 100</u>		<u>5 201 236</u>

Taulukko 33. Pelastusopiston talousarvion toteutumalaskelma.

Pelastusopiston talousarvion toteutumalaskelma										
Osaston, momentin ja tilijaottelun numero ja nimi	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Tilinpäätös 31.12.2014	Vertailu Tilinpäätös - Talousarvio	Toteutuma %					
11. Verot ja veronluontoiset tulot	54 085,48	74 527	74 526,83	0,00	100					
11.04.01. Arvonlisävero	54 085,48	74 527	74 526,83	0,00	100					
12. Sekalaiset tulot	44 532,14	80 808	80 808,14	0,00	100					
12.24.99. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan tulot	39 687,59	74 085	74 085,29	0,00	100					
12.26.99. Sisäasiainministeriön hallinnonalan muut tulot	4 844,55	2 762	2 761,88	0,00	100					
12.26.99.3. Muut tulot	4 844,55	2 762	2 761,88	0,00	100					
12.39.10. Muut sekalaiset tulot		3 961	3 960,97	0,00	100					
Tuloarviotilit yhteensä	98 617,62	155 335	155 334,97	0,00	100					
Pääluokan, momentin ja tilijaottelun numero, nimi ja määrärahalaji	Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Talousarvion määrärahojen käyttö siirto vuonna 2014 seuraavalle vuodelle		Tilinpäätös 2014	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
							Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
24. Ulkoasiainministeriön hallinnonala	12 798 260,09	16 444 268,65	16 006 840,03	60 258,58	16 067 098,61	377 170,04	0,00	100 000,00	39 741,42	60 258,58
24.01.29. Ulkoasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	29 156,74	44 269	44 268,65		44 268,65	0,00				
24.01.29.1. Ulkoasiainhallinnon arvonlisäveromenot	29 156,74	44 269	44 268,65		44 268,65	0,00				
24.10.21. Siviililiikenteen osallistuminen kriisinhallintaan (arviomääräraha)	12 769 103,35	16 300 000	15 922 829,96		15 922 829,96	377 170,04				
24.10.21.01. Siviilikriisinhallinta (EK)	12 769 103,35	16 300 000	15 922 829,96		15 922 829,96	377 170,04				
24.90.68. Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyö (siirtomääräraha)		100 000	39 741,42	60 258,58	100 000,00		0,00	100 000,00	39 741,42	60 258,58
26. Sisäministeriön hallinnonala	16 120 988,43	15 970 367	15 156 204,27	612 285,81	15 768 490,08	201 876,70	2 139 752,88	15 105 752,88	14 493 467,07	612 285,81
26.01.23. Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet (siirtomääräraha 2 v)	1 374 000,00	1 374 000	1 325 056,41	48 943,59	1 374 000,00		58 909,14	1 432 909,14	1 383 965,55	48 943,59
26.01.23.2. SKH kot.valm. CMC (KPY)	0,00	1 374 000	1 325 056,41	48 943,59	1 374 000,00		0,00	1 374 000,00	1 325 056,41	48 943,59
26.01.29. Sisäasiainministeriön hallinnonalan arvonlisäveromenot (arviomääräraha)	2 028 297,69	2 234 367	2 234 366,78		2 234 366,78	0,00				
26.30.01. Pelastustoimen toimintamenot (siirtomääräraha 2 v)	12 055 000,00	11 592 000	11 028 657,78	563 342,22	11 592 000,00		2 080 843,74	13 672 843,74	13 109 501,52	563 342,22
26.30.01.1. Koulutuksen varsinaiset toimintamenot (KPY)	11 605 000,00	11 142 000	10 728 122,85	413 877,15	11 142 000,00		1 968 920,55	13 110 920,55	12 697 043,40	413 877,15
26.30.01.3. Kansainvälinen pelastuspalvelu (KPY)	450 000,00	450 000	300 534,93	149 465,07	450 000,00		111 923,19	561 923,19	412 458,12	149 465,07
26.30.20. Erityisimenot (arviomääräraha)	663 690,74	770 000	568 123,30		568 123,30	201 876,70				
Määrärahatilit yhteensä	28 919 248,52	32 414 635	31 163 044,30	672 544,39	31 835 588,69	579 046,74	2 139 752,88	15 205 752,88	14 533 208,49	672 544,39

10.3 Tilinpäätösanalyysi

Talousarvion toteumalaskelma

Koulutuksen varsinaiset toimintamenomomentille 26.30.01.1 myönnettiin talousarviossa 2014 yhteensä nettona 11 142 000 euroa. Kehysrahoitus kutistui 486 000 euroa (11 628 000 – 11 142 000) eli noin 4,2 prosenttia. Savonia ammattikorkeakoulun palopäällystön (amk) koulutusohjelman nettorahoitus kutistui sekin 158 691 euroa / 8,9 prosenttia. Nettorahoitus oli vuonna 2014 = 1 617 983 euroa. Näin ollen koulutuksen varsinaisen toimintamenomomentin kehysrahoitus ja savonia ammattikorkeakoulun palopäällystön koulutusohjelman nettorahoitus kutistuivat yhteensä 644 690,70 euroa. Siirtyvän rahan määräksi vuodelle 2015 kirjattiin 413 877,15 euroa. Vuosi 2014 toteutui rahankäytön suhteen suunnitellusti.

Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiudet 26.01.23 momentin kehysrahoitus oli 1 374 000 euroa. Tämän lisäksi momentille 4.13.26.01.23 myönnettiin 2 erillisellä päätöksellä yhteensä 24 571 euroa. Taloudellisesti siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuden rahankäyttö toteutui suunnitelmien mukaisesti. Siirtyvää erää vuodelle 2015 kirjattiin 48 943,59 euroa.

Kansainvälisen pelastuspalvelut 26.30.01.3 momentin kehysrahoitus oli 450 000 euroa. Sisäministeriön pelastusosasto myönsi momentille 26.30.20 (erityismenot, arviomääräraha) 770 000 euroa käytettäväksi kansainvälisen hätäavun antamiseen ja vastaanottamiseen sekä varautumisesta aiheutuvien menojen kattamiseen. Momentin 26.30.01.3 siirtyvän rahan määräksi vuodelle 2015 kirjattiin 149 465,07 euroa. Arviomäärärahan käyttö oli 568 123,30 euroa.

Pelastusopiston UM:n hallinnoimaa siviilikriisinhallinnan määrärahaa myönnettiin momentille 24.10.21.01 yhteensä 16 300 000 euroa. Määrärahaa myönnettiin ensin 28.2.2014 = 13 000 000 euroa ja myöhemmin 4.11.2014 = 3 300 000 euroa. Tarkennettu lisämäärärahapyyntö perustui päivitettyihin asiantuntijamääriin. Rahaa jäi lopulta käyttämättä 377 170,04 euroa. Momentille 24.90.68 myönnettiin 28.7.2014 Itämeren, Barentsin ja arktisen alueen yhteistyöhön siirtomäärärahaa 100 000 euroa. Tästä siirtyi seuraavalle vuodelle 60 258,58 euroa.

Tuotto - ja kululaskelma

Tuotto- ja kululaskelmaan liittyviä tietoja on kuvattu tietyltä osin tarkemmin aikaisemmin analysoimalla Pelastusopiston rahoitusrakennettu sekä tuotto - ja kulujakaumaa. Tuotto - ja kululaskelmalla on edellä mainittujen laskelmien lisäksi mukana UM:n momentilta maksetut siviilikriisinhallinnan asiantuntijoiden kulut.

Toiminnan tuotot olivat lähellä edellisvuoden tasoa. Viraston henkilöstömenojen kohoaminen selittyi volyymien muutoksella UM:n siviilihenkilöstön osallistumisessa kriisinhallintaan. Pelastusopiston omien toimintamenomomenttien henkilöstömenot kutistuivat vuonna 2014. Vuokramenojen pienenemistä selittävät Pelastusopiston harjoitusalueen vuokramenot sekä FRF- varaston vuokramenot. Palvelujen ostot ja muut kulut olivat yhteensä vuoden 2013 tasolla. Toiminnan kokonaismenot kohosivat siis noin 2,5 miljoonaa euroa.

Tase ja taloudellinen asema

Taseen vastaavaa puolelle käyttö-omaisuuden aineettomiin hyödykkeisiin ei kirjattu lisäyksiä. Muihin pitkävaikutteisiin menoihin ei tullut lisäyksiä. Aineellisiin hyödykkeisiin kirjattiin lisäyksenä lentokonesimulaattori, 4 kpl miehistö-autoja, ambulanssi, defibrillaattori, ALS-simulaattori, trukki, 2 kpl kuivauskonttia, 2 kpl paineilmahengityslaitteen pesukoneita sekä A-rakennuksen porrashissi. Ennakkomaksuihin ja keskeneräisiin hankintoihin kirjattiin monipallosimulaattorin kulut sekä ambulanssin alusta. Käyttöomaisuuden kirjanpitoarvo kohosi näistä muutoksista johtuen edellisvuoteen nähden.

Vaihto-omaisuus arvon kohosi hieman edellisvuodesta. Vaihto-omaisuus käsittää harjoitusten raaka- ja polttoaineita. Myyntisaamisissa tapahtui lievää kohoamista. Siirtosaamisten arvo kasvoi selvemmin ja se oli 744 595 euroa. Erään kirjataan projekteille vuodelle 2014 kuuluneet tulot. Muiden lyhytaikaiset saamisten pienenemiseen vaikutti muutos poikkeuksellisten hätäkeskuspäivystäjäkurssien saamisissa.

Taseen vastattavaa puolella saadut ennakot erä käsittää projektien ennakkomaksuja. Saadut ennakot kutistuivat hieman edellisvuodesta. Ostovelat pienenivät selvästi. Tilivirastojen väliset tilitykset käsittävät Pelastusopiston joulukuun 2014 palkoista maksettuja ennakonpidätyksiä, sotumaksuja, tapaturmamaksuja ja työnantajan eläkemaksuja. Siirtovelat puolestaan muodostuvat lomapalkkavelasta sekä niistä ostolaskuista, mitkä kuuluivat vuodelle 2014, mutta niitä ei ehditty laskuttaa Pelastusopistolta kirjanpidon sulkeutumisen vuoksi vuonna 2014.

Laskelma siirtyvistä eristä

Pelastusopiston koulutuksen varsinaisen toimintamenomomentin 26.30.01.1 siirtyvän rahan määräksi muodostui 413 877,15 euroa. Vuosi 2014 toteutui suunnitelman mukaisesti. Momentin kehysrahoitus oli 11,142 miljoonaa euroa. Savonia ammattikorkeakoulun palopäällystön (amk) nettorahoitus oli noin 1,618 miljoonaa euroa. Yksiköt pysyivät kohtuullisen hyvin käyttötalous-suunnitelmissaan. Syksyllä 2014 tarkennettiin momentin siirtyvän rahan ennustetta, mikä osoitti 301 000 euroa. Täydennyskoulutustuotot kohosivat ja liiketaloudellisten suoritteiden kustannusvastaavuus koheni merkittävästi. Investointisuunnitelmaan täydennettiin tärkeillä korvaushankinnoilla syksyllä 2014.

Taulukko 34. Laskelma siirtyvän rahan määrästä.

26.30.01.1 Pelastusopiston toimintamenot	A 2012	A 2013	A 2014
1000 €			
Kehys 27.3.2013		11 605	11 142
Savonia amk-rahoitus (netto)		1776	1618
Yksikköjen nettorahoitus		-12843	-12841
Investoinnit		-809	-1474
Siirtyvän rahan määrä	2240	1969	414

Kuluvan vuoden 2015 käyttötaloussuunnitelmia ei ole vielä hyväksytty. Laskelma rahoituksen riittävydestä vuodelle 2015 osoittaa vielä noin 293 t€ rahoitusvajetta. Pidemmällä aikavälillä, jo vuodesta 2016 alkaen, rahoituksen riittävydessä on merkittävästi suuremmat haasteet. Pelastusopisto jatkaa prosessien työstämistä ja tulee tekemään tarvittavat toimenpiteet Pelastusopiston rahoituksen riittävyyden turvaamiseksi.

Siviilikriisinhallinnan kotimaan valmiuksien 26.01.232 momentin siirtyväksi rahaksi vuodelle 2015 muodostui 48 943,59 euroa. Vuosi 2014 toteutui taloudellisesti hyvin ja suunnitelman mukaisesti. Momentin määrärahakehys oli 1 374 000 euroa. Siviilikriisinhallinnan kotimaanvalmiudelle (momentille 4.13.26.01.23) lisäksi myönnettiin kahdessa erillisessä päätöksessä yhteensä 24 571 euroa. Kansainvälisen pelastuspalvelun 26.30.01.3 toimintamenomomentilla määrärahakehys oli 450 000 euroa. Siirtyvän rahaa vuodelle 2015 jäi 149 465,07 euroa. Siirtyvän rahan määrä jäi ennakko-odotuksia korkeammalle tasolle. Keskeisin syy tähän oli toiminnan menoissa säästäminen.

11 Liitetiedot

Tilinpäätöslaskelmien liitteet

- Liite 1 Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus
- Liite 2 Nettotulot ja menot
- Liite 3 Arviomäärärahojen ylitykset
- Liite 4 Peruutetut siirretyt määrärahat
- Liite 5 Henkilöstökulujen erittely
- Liite 6 Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset
- Liite 7 Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot
- Liite 8 Rahoitustuotot ja -kulut
- Liite 9 Talousarvionaloudesta annetut lainat
- Liite 10 Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset
- Liite 11 Taseen rahoituserät ja velat
- Liite 12 Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut vastuut
- Liite 13 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 14 Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat
- Liite 15 Velan muutokset
- Liite 16 Velan maturiteettijakauma ja duraatio
- Liite 17 Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

KPY 220 Pelastusopisto

Liite 1: Tilinpäätöksen laatimisperiaatteet ja vertailtavuus

1) Budjetointia koskevat muutokset ja muutosten vaikutukset

Ei ole tapahtunut olennaisia muutoksia.

2. Valuuttakurssi, jolla ulkomaanrahamääräiset velat ja saamiset sekä muut sitoumukset on muutettu Suomen rahaksi

Ei ole asiaan liittyviä tapahtumia.

3. Tilinpäätöstä laadittaessa noudatetut arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja niiden muutokset

Kirjanpitoyksikön tilinpäätös on laadittu noudattaen talousarviolakia ja – asetusta sekä valtiovarainministeriön ja Valtiokonttorin määräyksiä ja ohjeita. Tilinpäätöksessä käytetyt arvostus- ja jaksotusperiaatteet ja menetelmät ovat talousarvioasetuksen 66 a §:n mukaisia.

4) Aikaisempiin vuosiin kohdistuneet tuotot ja kulut sekä talousarviotulot ja -menot sekä virheiden korjaukset

Ei ole asiaan liittyviä tapahtumia.

5) Selvitys tiedoista, jotka eivät ole vertailukelpoisia edelliseen vuoteen

Tilinpäätöksen laskelmat ovat vertailukelpoisia edellisvuoteen nähden.

6) Selvitys tilinpäätöksen jälkeisistä olennaisimmista tapahtumista siltä osin kun niitä ei ilmoiteta tilinpäätöksessä.

Ei olennaisia tapahtumia.

Liite 2. Nettoutetut tulot ja menot

Momentin numero ja nimi		Tilinpäätös 2013	Talousarvio 2014 (TA + LTA:t)	Talousarvion 2014 määrärahojen		Tilinpäätös 2014	Vertailu Talousarvio - Tilinpäätös	Siirtomäärärahoja koskevat täydentävät tiedot			
				käyttö vuonna 2014	siirto seuraavalle vuodelle			Edellisiltä vuosilta siirtyneet	Käytettävissä vuonna 2014	Käyttö vuonna 2014 (pl. peruutukset)	Siirretty seuraavalle vuodelle
26.01.23.	Bruttomenot	1 495 891,85	1 374 000	1 366 331,93		1 415 275,52				1 422 247,67	
Siviilikriisinhallinnan	Bruttotulot	121 891,85	0	41 275,52		41 275,52				38 282,12	
kotimaan valmiudet	Nettomenot	1 374 000,00	1 374 000	1 325 056,41	48 943,59	1 374 000,00		58 909,14	1 432 909,14	1 383 965,55	48 943,59
(siirtomääräraha 2 v)											
26.30.01.	Bruttomenot	16 991 861,40	15 738 000	15 878 534,26		16 441 876,48				17 955 376,35	
Pelastustoimen	Bruttotulot	4 936 861,40	4 146 000	4 849 876,48		4 849 876,48				4 845 874,83	
toimintamenot	Nettomenot	12 055 000,00	11 592 000	11 028 657,78	563 342,22	11 592 000,00		2 080 843,74	13 672 843,74	13 109 501,52	563 342,22

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 3: Arviomäärärahojen ylitykset

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 3.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 4: Peruutetut siirretyt määrärahat

Pelastusopistolla ei ole esitettävää liitteellä 4.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 5: Henkilöstökulujen erittely

	2014	2013
Henkilöstökulut	17 439 624,69	15 821 631,77
Palkat ja palkkiot	17 511 883,34	15 648 478,17
Tulosperusteiset erät	0,00	30 708,71
Lomapalkkavelan muutos	-72 258,65	142 444,89
Henkilösivukulut	3 862 564,80	3 262 936,81
Eläkekulut	3 453 221,45	2 859 376,89
Muut henkilösivukulut	409 343,35	403 559,92
Yhteensä	21 302 189,49	19 084 568,58
Johdon palkat ja palkkiot	242 338,05	237 025,68
Luontoisedut ja muut taloudelliset etuudet	0,00	0,00

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 6: Suunnitelman mukaisten poistojen perusteet ja niiden muutokset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole esitettävää liitteellä 6.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 7: Kansallis- ja käyttöomaisuuden sekä muiden pitkävaikutteisten menojen poistot

Kirjanpitoyksiköllä ei ole esitettävää liitteellä 7.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 8: Rahoitustuotot ja -kulut

Kirjanpitoyksiköllä ei ole esitettävää liitteellä 8.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 9: Talousarviotaloudesta annetut lainat

Kirjanpitoyksiköllä ei ole esitettävää liitteellä 9.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 10: Arvopaperit ja oman pääoman ehtoiset sijoitukset

Kirjanpitoyksiköllä ei ole esitettävää liitteellä 10.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 11: Taseen rahoituserät ja velat

Kirjanpitoyksiköllä ei ole esitettävää liitteellä 11.

Pelastusopiston tilinpäätöksen liite 12: Valtiontakaukset ja -takuut sekä muut monivuotiset vastuut

Muut monivuotiset vastuut						
Valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarvio- menot 2014	Määräraha- tarve 2015	Määräraha- tarve 2016	Määräraha- tarve 2017	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Tavanomaiset sopimukset ja sitoumukset yhteensä	4 299 383,00	4 363 873,00	4 429 331,00	4 495 771,00	9 692 929,00	22 981 904,00
Muulla kuin valtion talousarvion yksityiskohtaisten perustelujen yleisten määräysten kohdan Toimintamenomäärärahat perusteella tehdyt sopimukset ja sitoumukset						
€	Talousarvio- menot n	Määräraha- tarve n+1	Määräraha- tarve n+2	Määräraha- tarve n+3	Määräraha- tarve myöhemmin	Määräraha- tarve yhteensä
Muut sopimukset ja sitoumukset						
...	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Yhteensä	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Liite 13: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Pelastusopistolla ei ole rahastoituja varoja.

Liite 14: Taseeseen sisältyvät rahastoidut varat

Pelastusopistolla ei ole taseeseen sisältyttäviä rahastoituja varoja.

Liite 15: Velan muutokset

Pelastusopistolla ei ole valtion velkaa.

Liite 16: Velan maturiteettijakauma ja duraatio

Pelastusopistolla ei ole valtion velkaa.

Liite 17: Oikeiden ja riittävien tietojen antamiseksi tarvittavat muut tiedot

1.1.2013 avaavan taseen sekä vuoden 2013 vertailutietojen laatimisen periaatteet

Pelastusopisto on toiminut vuoden 2014 kirjanpitoyksikkönä. Tilinpäätöksen 2014 laatimisen periaatteet ovat yhtäläiset edellisvuoteen nähden.

Tase

Tilikauden taseen tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2013 tietoihin nähden.

Tuotto- ja kululaskelma

Tilikauden tuotto- ja kululaskelman tiedot ovat vertailukelpoisia vuoden 2013 tietoihin nähden.

Talousarvion toteumalaskelma

Talousarvion toteumalaskelmalla esitetään kirjanpitoyksikön 220 talousarviokirjanpidon toteumatiedot.

Tilinpäätöksen liitteet

Tilinpäätöksen liitetietojen laskentaperusteissa ei ole tapahtunut muutoksia.

12 ALLEKIRJOITUKSET

Tilinpäätös on hyväksytty.

Kuopiossa 9.3.2015

Rehtori

Mervi Parviainen

